

# **Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi**

**1 Ocak - 30 Eylöl 2013 ara hesap döneminde ait  
özet finansal tablolar ve açıklayıcı notlar**

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

### İçindekiler

	<b><u>Sayfa</u></b>
Ara dönem özet bilanço	2 - 3
Ara dönem özet kapsamlı gelir tablosu	4
Ara dönem özet özkaynak değişim tablosu	5
Ara dönem özet nakit akım tablosu	6
Ara dönem özet finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar	7 - 40

**Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi****30 Eylül 2013 tarihi itibariyle  
ara dönem bilanço**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

		<b>Cari dönem</b>	<b>Geçmiş dönem</b>
		<b>(İncelemeden Geçmemiş)</b>	<b>(Bağımsız denetimden geçmiş)</b>
	<b>Notlar</b>	<b>30 Eylül 2013</b>	<b>31 Aralık 2012</b>
		<b>(Yeniden düzenlenmiş)</b>	
<b>Varlıklar</b>			
<b>Dönen varlıklar</b>			
Nakit ve nakit benzerleri	3	<b>4.803.357</b>	47.906.245
Ticari alacaklar	7	<b>374.624.706</b>	224.693.650
- İlişkili taraflardan ticari alacaklar	7,21	<b>31.030.288</b>	24.550.065
- Diğer ticari alacaklar	7	<b>343.594.418</b>	200.143.585
Diğer alacaklar		<b>44.418</b>	1.715
Stoklar	8	<b>323.580.869</b>	252.632.987
Peşin ödenmiş giderler	13	<b>72.737.754</b>	133.453.785
Diğer dönen varlıklar	13	<b>16.775.896</b>	21.480.578
<b>Toplam dönen varlıklar</b>		<b>792.567.000</b>	680.168.960
<b>Duran varlıklar</b>			
Ticari alacaklar	7	<b>143.654.110</b>	59.397.503
Diğer alacaklar		<b>53.890</b>	47.971
Devam eden yıllara sari işlerden alacaklar	9	<b>82.284.346</b>	61.325.046
Finansal yatırımlar	4	<b>239.280</b>	239.280
Maddi duran varlıklar	10	<b>121.678.601</b>	125.112.154
Maddi olmayan duran varlıklar	11	<b>118.614.998</b>	100.041.870
Ertelenmiş vergi varlığı	19	<b>43.174.553</b>	11.092.336
<b>Toplam duran varlıklar</b>		<b>509.699.778</b>	357.256.160
<b>Toplam varlıklar</b>		<b>1.302.266.778</b>	1.037.425.120

Sayfa 7 ile 40 arasında yer alan açıklayıcı notlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

**Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi****30 Eylül 2013 tarihi itibariyle****ara dönem bilanço****(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

		<b>Cari dönem</b>	<b>Geçmiş dönem</b>
		<b>(İncelemeden geçmemiş)</b>	<b>(Bağımsız denetimden geçmiş)</b>
			<b>31 Aralık 2012</b>
	<b>Notlar</b>	<b>30 Eylül 2013</b>	<b>Yeniden düzenlenmiş</b>
<b>Yükümlülükler</b>			
<b>Kısa vadeli yükümlülükler</b>			
Kısa vadeli finansal borçlar	5	<b>109.249.556</b>	48.064.941
Uzun vadeli finansal borçların kısa vadeli kısımları	5	<b>3.146.325</b>	2.028.308
Türev finansal yükümlülükler	6	<b>2.812.818</b>	2.193.011
Ticari borçlar	7	<b>107.422.710</b>	85.026.598
- İlişkili taraflara ticari borçlar	7, 21	<b>5.355.940</b>	8.988.915
- Diğer ticari borçlar	7	<b>102.066.770</b>	76.037.683
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	13	<b>7.198.221</b>	17.165.965
Diğer borçlar	13	<b>10.785.977</b>	1.441.022
Ertelenmiş gelirler	13	<b>341.757.359</b>	146.855.524
Devlet teşvik ve yardımları		<b>1.007.806</b>	670.521
Dönem karı vergi yükümlülüğü	19	<b>9.976.477</b>	-
Kısa vadeli karşılıklar	12	<b>79.200.893</b>	225.619.049
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	13	<b>705.015</b>	1.076.908
<b>Toplam kısa vadeli yükümlülükler</b>		<b>673.263.157</b>	530.141.847
<b>Uzun vadeli yükümlülükler</b>			
Finansal borçlar	5	<b>303.372.227</b>	236.099.752
Devlet teşvik ve yardımları		<b>5.404.042</b>	2.332.562
Uzun vadeli karşılıklar	12	<b>27.463.651</b>	21.474.019
-Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar	12	<b>21.217.951</b>	17.030.080
-Uzun vadeli karşılıklar	12	<b>6.245.700</b>	4.443.939
Ertelenmiş gelirler	13	<b>48.874.707</b>	5.644.080
<b>Toplam uzun vadeli yükümlülükler</b>		<b>385.114.627</b>	265.550.413
<b>Özkaynaklar</b>			
<b>Ana ortaklığa ait özkaynaklar</b>			
Ödenmiş sermaye		<b>24.000.000</b>	24.000.000
Sermaye enflasyon düzeltmesi farkları		<b>52.743.030</b>	52.743.030
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler		<b>29.078.147</b>	22.798.147
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler		<b>(3.710.479)</b>	(2.526.430)
Geçmiş yıllar karları		<b>74.438.113</b>	66.441.516
Net dönem karı		<b>67.340.183</b>	78.276.597
<b>Toplam özkaynaklar</b>		<b>243.888.994</b>	241.732.860
<b>Toplam yükümlülükler</b>		<b>1.302.266.778</b>	1.037.425.120

Sayfa 7 ile 40 arasında yer alan açıklayıcı notlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

**Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi****30 Eylül 2013 tarihi nde sona eren ara hesap dönemine ait  
Kapsamlı gelir tablosu  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

	Notlar	Cari dönem		Geçmiş dönem	
		İncelemeden geçmemiş		İncelemeden geçmemiş	
		1 Ocak – 30 Eylül 2013	1 Temmuz – 30 Eylül 2013	1 Ocak – 30 Eylül 2012 (Yeniden düzenlenmiş)	1 Temmuz – 30 Eylül 2012 (Yeniden düzenlenmiş)
Satış gelirleri	14	1.007.821.301	298.766.412	670.684.179	235.483.095
Satışların maliyeti (-)	14	(783.132.072)	(232.013.423)	(517.769.670)	(184.969.829)
<b>Brüt kar</b>		<b>224.689.229</b>	<b>66.752.989</b>	152.914.509	50.513.266
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)		(81.508.302)	(29.820.427)	(52.065.223)	(20.274.168)
Genel yönetim giderleri (-)		(30.068.847)	(7.771.908)	(22.687.249)	(7.114.095)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)		(18.246.260)	(6.680.288)	(12.622.483)	(4.193.707)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	15	76.019.559	18.068.969	94.839.064	25.595.012
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	16	(66.562.578)	(14.649.993)	(80.579.260)	(18.767.602)
<b>Esas faaliyet karı</b>		<b>104.322.801</b>	<b>25.899.342</b>	79.799.358	25.758.706
Yatırım faaliyetlerinden gelirler		268.535	53.670	19.236	(77.579)
Yatırım faaliyetlerinden giderler (-)		-	-	-	-
<b>Finansman gideri öncesi faaliyet karı</b>		<b>104.591.336</b>	<b>25.953.012</b>	79.818.594	25.681.127
Finansal gelirler (-)	17	2.269.771	634.763	4.788.294	974.233
Finansal giderler (-)	18	(32.836.039)	(13.586.575)	(26.028.955)	(8.713.660)
<b>Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı</b>		<b>74.025.068</b>	<b>13.001.200</b>	58.577.933	17.941.700
<b>Sürdürülen faaliyetler vergi gelir/gideri</b>					
- Dönem vergi gideri	19	(38.471.090)	(9.194.996)	(6.270.541)	(3.101.683)
- Ertelenmiş vergi geliri	19	31.786.205	8.651.304	2.958.471	1.708.074
<b>Dönem karı</b>		<b>67.340.183</b>	<b>12.457.508</b>	55.265.863	16.548.091
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında hesaplanan aktüeryal kayıplar		(1.480.061)	(18.643)	(2.330.767)	(100.183)
Vergi etkisi		296.012	3.728	466.153	20.036
<b>Diğer kapsamlı gelir / (gider) vergi sonrası</b>		<b>(1.184.049)</b>	<b>(14.915)</b>	(1.864.614)	(80.147)
<b>Toplam kapsamlı gelir:</b>		<b>66.156.134</b>	<b>12.442.593</b>	53.401.249	16.467.944
<b>Hisse başına kazanç</b>	20	<b>0,0281</b>	<b>0,0052</b>	0,0230	0,0069

Sayfa 7 ile 40 arasında yer alan açıklayıcı notlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

**Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi**

**30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait  
öz kaynak değişim tablosu**  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

				Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler			
	Ödenmiş sermaye	Sermaye enflasyon düzeltmesi farkları	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Kıdem tazminatına ilişkin aktüeryal kazanç ve kayıplar	Geçmiş yıllar karları	Dönem net karı	Toplam özkaynaklar
<b>1 Ocak 2012</b>	24.000.000	52.743.030	18.118.147	-	63.640.101	54.846.604	213.347.882
Muhasebe politikalarındaki değişiklik(Not 2.3)	-	-	-	(634.811)	-	634.811	-
1 Ocak 2012 yeniden düzenlenmiş	24.000.000	52.743.030	18.118.147	(634.811)	63.640.101	55.481.415	213.347.882
Geçmiş yıllar karlarına transfer	-	-	-	-	55.481.415	(55.481.415)	-
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklere transfer	-	-	4.680.000	-	(4.680.000)	-	-
Temettü ödemesi	-	-	-	-	(48.000.000)	-	(48.000.000)
Net dönem karı	-	-	-	-	-	55.265.863	55.265.863
Diğer kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	(1.864.614)	-	-	(1.864.614)
<b>Toplam kapsamlı gelir</b>	-	-	-	(1.864.614)	-	55.265.863	53.401.249
<b>30 Eylül 2012</b>	24.000.000	52.743.030	22.798.147	(2.499.425)	66.441.516	55.265.863	218.749.131
<b>1 Ocak 2013</b>	<b>24.000.000</b>	<b>52.743.030</b>	<b>22.798.147</b>	-	<b>65.806.705</b>	<b>76.384.978</b>	<b>241.732.860</b>
Muhasebe politikalarındaki değişiklik(Not 2.3)	-	-	-	(2.526.430)	634.811	1.891.619	-
1 Ocak 2013 yeniden düzenlenmiş	<b>24.000.000</b>	<b>52.743.030</b>	<b>22.798.147</b>	<b>(2.526.430)</b>	<b>66.441.516</b>	<b>78.276.597</b>	<b>241.732.860</b>
Geçmiş yıllar karlarına transfer	-	-	-	-	78.276.597	(78.276.597)	-
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklere transfer	-	-	6.280.000	-	(6.280.000)	-	-
Temettü ödemesi	-	-	-	-	(64.000.000)	-	(64.000.000)
Net dönem karı	-	-	-	-	-	67.340.183	67.340.183
Diğer kapsamlı gelir	-	-	-	(1.184.049)	-	-	(1.184.049)
<b>Toplam kapsamlı gelir</b>	-	-	-	(1.184.049)	-	67.340.183	66.156.134
<b>30 Eylül 2013</b>	<b>24.000.000</b>	<b>52.743.030</b>	<b>29.078.147</b>	<b>(3.710.479)</b>	<b>74.438.113</b>	<b>67.340.183</b>	<b>243.888.994</b>

Sayfa 7 ile 40 arasında yer alan açıklayıcı notlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

**Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi****30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait  
nakit akım tablosu  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

		<b>Incelemeden geçmemiş Cari dönem</b>	<b>Incelemeden geçmemiş Geçmiş dönem 30 Eylül 2012 (Yeniden düzenlenmiş)</b>
	<b>Notlar</b>	<b>30 Eylül 2013</b>	
<b>İşletme faaliyetlerinden sağlanan nakit girişleri</b>			
Vergi karşılığı öncesi kar		<b>74.025.068</b>	58.577.934
<b>Vergi öncesi kar ile faaliyetlerden doğan net nakit akımlarının mutabakatı için yapılan düzeltmeler:</b>			
Amortisman ve itfa payları	10	<b>30.623.153</b>	21.777.116
Kıdem tazminatı karşılık gideri		<b>3.450.084</b>	2.694.915
Stok değer düşüş karşılığı		<b>(80.472)</b>	566.228
Garanti karşılık giderleri		<b>21.242.224</b>	14.299.446
Maddi duran varlık satış karları		<b>(268.535)</b>	(19.236)
Faiz gideri	18	<b>24.523.627</b>	19.739.038
Kredilerden doğan gerçekleşmemiş kur farkı gideri		<b>2.860.000</b>	-
Faiz geliri	17	<b>(311.794)</b>	(989.276)
Şüpheli alacak karşılığı gideri		<b>3.162.620</b>	973.437
Vadeli döviz işlemleri net		<b>16.895.393</b>	(2.228.692)
<b>İşletme sermayesindeki değişikliklerden önceki faaliyet karı</b>		<b>176.121.368</b>	115.390.910
Ticari alacaklar ve diğer alacaklar		<b>(237.398.905)</b>	(24.469.340)
Devam eden yıllara sari işlerden alacaklar		<b>(20.959.300)</b>	(10.124.616)
Stoklar		<b>(70.867.410)</b>	(122.921.654)
Diğer dönen varlıklar		<b>65.420.713</b>	(39.802.417)
Ticari borçlar		<b>22.396.112</b>	6.114.428
Diğer kısa ve uzun vadeli yükümlülükler		<b>91.521.401</b>	101.877.115
Ödenen vergiler		<b>(28.494.613)</b>	(166.158)
Ödenen garantiler		<b>(15.686.760)</b>	(14.405.495)
Ödenen kıdem tazminatları		<b>(1.888.990)</b>	(1.312.176)
<b>İşletme faaliyetlerinde elde edilen / ( kullanılan) net nakit</b>		<b>(19.836.384)</b>	10.180.597
<b>Yatırım faaliyetleri</b>			
Maddi varlık alımları için ödenen nakit	10	<b>(8.945.726)</b>	(18.406.000)
Maddi olmayan varlık alımları için ödenen nakit	11	<b>(37.687.818)</b>	(29.857.819)
Maddi varlık satışından elde edilen nakit		<b>1.139.352</b>	810.821
Elde edilen faiz		<b>311.794</b>	989.276
<b>Yatırım faaliyetlerinde kullanılan net nakit</b>		<b>(45.182.398)</b>	(46.463.722)
<b>Finansal faaliyetler</b>			
Spot kredilerdeki artış net		<b>33.000.948</b>	35.252.246
Alınan krediler		<b>87.201.308</b>	50.576.750
Gerçekleşmiş vadeli döviz işlemi kazançları, net		<b>(16.275.586)</b>	17.660.593
Ödenen faiz		<b>(18.010.776)</b>	(13.156.066)
Ödenen temettümler		<b>(64.000.000)</b>	(48.000.000)
<b>Finansal faaliyetlerden elde edilen net nakit</b>		<b>21.915.894</b>	42.333.523
<b>Nakit ve nakit benzeri değerlerdeki artış (azalış)</b>		<b>(43.102.888)</b>	6.050.398
<b>Dönem başı nakit ve nakit benzeri değerler</b>	3	<b>47.906.245</b>	4.470.424
<b>Dönem sonu nakit ve nakit benzeri değerler</b>	3	<b>4.803.357</b>	10.520.822

Sayfa 7 ile 40 arasında yer alan açıklayıcı notlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

**30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar**  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 1. Şirket'in organizasyonu ve faaliyet konusu

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. ("Otokar" ya da "Şirket") 1963 yılında kurulmuş olup. İstanbul, Türkiye'de kayıtlıdır ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri altında faaliyet göstermektedir.

Şirket, otomotiv ve savunma sanayi sektörlerinde faaliyet göstermekte olup üretiminin ağırlığını arazi araçları, zırhlı araçlar, minibüs, midibüs ve otobüs türü araçlar ile treyler,semi-treyler, hafif kamyon ve kamyonüstü uygulamaları oluşturmaktadır. Şirket'in personel sayısı 2.546 kişidir. (31 Aralık 2012 – 2.281).

Şirket'in kayıtlı olduğu adresi aşağıdaki gibidir:

#### Genel Müdürlük:

Aydınevler Mahallesi. Dumlupınar Cad. No: 58 A Bl.  
34854 Küçükyalı / İstanbul

#### Fabrika:

Atatürk Cad. No: 6  
54580 Arifiye / Sakarya

Şirket'in ihracat faaliyetlerini organize etmek ve yurt dışı satışlarını arttırmak amacıyla 18 Ağustos 2011 tarihinde kurduğu "Otokar Europe SAS" ünvanlı ve 100.000 Euro sermayeli bir bağlı ortaklığı bulunmaktadır. Otokar Europe SAS faaliyetleri, Şirket finansal tablolarını henüz önemli düzeyde etkilemediği için konsolidasyona tabi tutulmamış ve maliyet bedelleriyle taşınmıştır (Not 4).

30 Eylül 2013 tarihi ve bu tarihte sona eren 9 aylık dönem itibariyle özet finansal tablolar yayınlanmak üzere 30 Ekim 2013 tarihinde Şirket Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış, Yönetim Kurulu adına Genel Müdür Ahmet Serdar Görgüç ve Mali Genel Müdür Yardımcısı Hüseyin Odabaş tarafından imzalanmıştır. Söz konusu finansal tablolar, Yönetim Kurulu tarafından değiştirilebilir.

Şirket, faaliyetlerinin bir kısmını, Koç Holding A.Ş. ve ilişkili şirketleriyle yapmaktadır. Şirket'in hem müşterisi konumunda hem tedarikçisi konumunda ilişkili tarafları mevcuttur. Şirket, Sermaye Piyasası Kurulu'na ("SPK") kayıtlıdır ve hisseleri 1996 yılından beri Borsa İstanbul A.Ş.de ("BİST") (Eski adıyla İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda ("İMKB")) işlem görmektedir. 30 Eylül 2013 tarihi itibariyle, Şirket'in BİST 'e kayıtlı %29.91 oranında hissesi mevcuttur.

30 Eylül 2013 tarihi itibariyle Şirket'in hisselerinin çoğunluğunu elinde bulunduran hissedarlar ve hisse oranları aşağıdaki gibidir :

	%
Koç Holding A.Ş.	44.68
Ünver Holding A.Ş.	24.81
Diğer	30.51
	<b>100.00</b>

Şirket'in ana ortağı Koç Holding A.Ş., Koç Ailesi ve Koç Ailesi tarafından sahip olunan şirketler tarafından kontrol edilmektedir.

Şirket hissedarı Ünver Holding A.Ş., Ünver Ailesi tarafından kontrol edilmektedir.



## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

**30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)**  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar

#### 2.1 Finansal tabloların hazırlanma ilkeleri

İlişikteki ara dönem finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II. 14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümleri uyarınca Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları'na (TMS) uygun olarak hazırlanmıştır. TMS; Türkiye Muhasebe Standartları, Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumlardan oluşmaktadır.

Şirket'in 30 Eylül 2013'de sona eren dokuz aylık döneme ilişkin özet finansal tabloları TMS 34 Ara Dönem Finansal Raporlama uyarınca hazırlanmıştır. Ara dönem özet finansal tablolar yıllık finansal tablolarda yer alması gereken tüm bilgileri ve açıklamaları içermez ve Şirket'in 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla hazırlanan yıllık finansal tabloları ile birlikte okunması gerekir.

Şirket muhasebe kayıtlarını ve yasal finansal tablolarını Türkiye'de geçerli olan ticari mevzuat, mali mevzuat ve Maliye Bakanlığı'nca yayımlanan Tek Düzen Hesap Planı (THP) gereklerine göre Türk Lirası (TL) olarak tutmaktadır.

Ara dönem özet finansal tablolar Şirket'in yasal kayıtlarına dayandırılmış olup, KGK tarafından yayınlanan Türkiye Muhasebe Standartları'na göre Şirket'in durumunu layıkıyla arz edebilmek için bir takım düzeltme ve sınıflandırma değişikliklerine tabi tutularak hazırlanmıştır.

#### İşlevsel ve sunum para birimi

Şirket'in işlevsel ve sunum para birimi TL olarak kabul edilmiştir.

SPK'nın 17 Mart 2005 tarih ve 11/367 sayılı kararına istinaden finansal tablolardaki tutarları yeniden ifade etme işleminin uygulanmasını gerektiren objektif koşulların gerçekleşmemiş olması ve SPK'nın varolan verilere dayanarak ileride de bu koşulların gerçekleşme emarelerinin büyük ölçüde ortadan kalktığını öngörmesi sebebiyle, finansal tablolar en son 31 Aralık 2004 tarihi itibarıyla Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) 29 uyarınca (Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama) yeniden ifade etme işlemine tabi tutulmuştur. Dolayısıyla, 30 Eylül 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihli bilançolarda yer alan parasal olmayan aktif ve pasifler ve sermaye dahil özkaynak kalemleri, 31 Aralık 2004 tarihine kadar olan girişlerin 31 Aralık 2004 tarihine kadar endekslenmesi, bu tarihten sonra oluşan girişlerin ise nominal değerlerden taşınmasıyla hesaplanmıştır.

#### 2.2 Karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem finansal tablolarında yapılan sınıflamalar

SPK'nın 7 Haziran 2013 tarih ve 20/670 sayılı toplantısında alınan karar uyarınca Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği kapsamına giren sermaye piyasası kurumları için 31 Mart 2013 tarihinden sonra sona eren ara dönemlerden itibaren yürürlüğe giren finansal tablo örnekleri ve kullanım rehberi yayınlanmıştır. Yürürlüğe giren bu formatlar uyarınca Şirket'in bilançolarında ve kapsamlı gelir tablolarında çeşitli sınıflamalar yapılmıştır.

Şirket'in 31 Aralık 2012 tarihli bilançosunda yapılan sınıflamalar şunlardır:

- diğer dönen varlıklar hesap grubunda gösterilen 1.834.083 TL peşin ödenmiş giderler bilançoda ayrı bir hesap olarak,
- diğer kısa vadeli yükümlülükler içerisinde yer alan 1.595.339 TL tutarında ertelenmiş gelir ve diğer uzun vadeli yükümlülükler içerisinde yer alan 5.644.080 TL tutarında ertelenmiş gelir bilançoda ayrı hesap olarak,

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

### 30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

#### 2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

- diğer kısa vadeli borçlar hesabında gösterilen 8.828.874 TL tutarındaki personele borçlar çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar hesabında,
- diğer kısa vadeli yükümlülükler hesabında gösterilen sırasıyla 3.152.862 TL tutarında ödenecek sosyal güvenlik kesintileri ve 5.184.229 TL tutarında ödenecek vergi ve fonlar çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar hesabında,
- kısa vadeli finansal borçlar hesabında gösterilen 2.028.308 TL tutarında uzun vadeli kredilerin kısa vadeli kısımları bilançoda ayrı hesap olarak,
- diğer dönen varlıklar hesabında gösterilen 131.619.702 TL tutarındaki verilen avanslar ise peşin ödenmiş giderler hesabında,
- diğer borçlar hesabında gösterilen 145.260.185 TL tutarındaki alınan sipariş avansları ayrı bir hesap olarak ertelenmiş gelirler hesabında gösterilmiştir.

Şirket'in 30 Eylül 2012 tarihinde sona eren ara döneme ait gelir tablosunda yapılan sınıflamalar şunlardır:

- Esas faaliyetlerden diğer gelirler hesap grubu içerisindeki 19.236 TL tutarındaki sabit kıymet satış geliri yatırım faaliyetlerinden gelirler içerisine,
- Finansal giderler ve finansal gelirler hesap gruplarında bulunan ticari alacak ve borçlara ilişkin sırasıyla 61.418.725 TL tutarındaki kur farkı gideri ve 59.718.996 TL tutarındaki kur farkı geliri esas faaliyetlerden giderler ve esas faaliyetlerden gelirler içerisine,
- Finansal gelirler içerisinde yer alan 10.871.443 TL tutarındaki vade farkı geliri esas faaliyetlerden gelirler içerisine,
- Şirket'in alacak kur riskine karşı girmiş olduğu forward işlemlerinden kaynaklanan 18.061.669 TL tutarındaki kur farkı gideri ve 20.290.361 TL tutarındaki kur farkı gelirleri de ilgili alacakların kur farkı sınıflamalarına paralel olarak finansal gelir ve finansal giderlerden esas faaliyet gelir ve giderlerine sınıflanmıştır.

Ara dönem finansal tabloların hazırlanmasında uygulanan muhasebe politikaları aşağıda belirtilen UMS 19 "Çalışanlara Sağlanan Faydalar" standardı çerçevesinde değiştirilen muhasebe politikası haricinde 31 Aralık 2012 hesap dönemine ait yıllık finansal tablolardakiler ile uyumludur.

Şirket'in Tebliğ uyarınca hazırlamış olduğu 31 Aralık 2012 ve 30 Eylül 2012 tarihli finansal tablolarında aşağıdaki düzeltmeler ve sınıflandırmalar yapılmıştır:

UMS 19 – Çalışanlara sağlanan faydalar standardında yapılan değişiklikler kapsamında kıdem tazminatına ilişkin aktüeryal kazanç/kayıplar özkaynaklar altında muhasebeleştirilmektedir. Bu uygulama 1 Ocak 2013 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir ve uygulama geriye dönük olarak uygulanmıştır. 30 Eylül 2012 tarihli gelir tablosunda "Genel yönetim giderleri", "Satılan mamul maliyeti", "Satış dağıtım ve pazarlama giderleri", "Araştırma ve geliştirme giderleri" ve "Ertelenmiş vergi gelir/gideri" hesabında muhasebeleştirilen 1.864.614 TL tutarındaki (ertelenmiş vergi etkisi netlenmiş olarak) aktüeryal kayıp diğer kapsamlı gelir tablosuna sınıflandırılmıştır. 31 Aralık 2012 tarihli bilançoda net dönem karı içinde gösterilen ertelenmiş vergi etkisi netlenmiş 1.891.619 TL tutarındaki aktüeryal kayıp aynı tarihli bilançoda kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler içerisinde sınıflandırılmıştır.

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla hazırlanan bilançoda 3.313.961 TL tutarındaki izin karşılığını TMS 19 "Çalışanlara Sağlanan Fayda" standardında yapılan ve 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren geçerli olan değişikliklerden dolayı kısa vadeli borç karşılıklarından çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar hesabına sınıflanmıştır. TMS 19'da yapılan değişikliğe göre çalışanlara sağlanan kısa vadeli faydalar, tamamının hizmetin sunulduğu yıllık raporlama dönemini takip eden on iki ay içinde yerine getirilmesi beklenen kısa vadeli faydaları içermektedir. Bu kapsamda, Şirket'in beklentisi izin karşılıklarının tamamının yıllık raporlama dönemini takip eden on iki ay içinde yerine getirilmemesi olduğu için söz konusu izin karşılıklarını çalışanlara sağlanan diğer uzun vadeli faydalar olarak sınıflamış ve buna göre önceki dönem mali tablolarında gerekli düzenlemeleri yapmıştır.

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

**30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)**  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

#### 2.3 Muhasebe politikalarındaki değişiklikler

##### Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

30 Eylül 2013 tarihi itibarıyla sona eren ara hesap dönemine ait ara dönem özet finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2013 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS standartları ve TFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Şirket'in mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

**1 Ocak 2013 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar aşağıdaki gibidir:**

#### **TFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar – Finansal Varlık ve Borçların Netleştirilmesi (Değişiklik)**

Değişiklik işletmenin finansal araçlarını netleştirmeye ilişkin hakları ve ilgili düzenlemeler (örnek teminat sözleşmeleri) konusunda bazı bilgileri açıklamasını gerektirmektedir. Getirilen açıklamalar finansal tablo kullanıcılarına;

- i) Netleştirilen işlemlerin şirketin finansal durumuna etkilerinin ve muhtemel etkilerinin değerlendirilmesi için ve
- ii) TFRS'ye göre ve diğer genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre hazırlanmış finansal tabloların karşılaştırılması ve analiz edilmesi için faydalı bilgiler sunmaktadır.

Yeni açıklamalar TMS 32 uyarınca bilançoda netleştirilen tüm finansal araçlar için verilmelidir. Söz konusu açıklamalar TMS 32 uyarınca bilançoda netleştirilememiş olsa dahi uygulanabilir ana netleştirme düzenlemesine veya benzer bir anlaşmaya tabi olan finansal araçlar için de geçerlidir. Değişiklik sadece açıklama esaslarını etkilemektedir ve Şirket'in ara dönem özet finansal tabloları üzerinde bir etkisi olmamıştır.

#### **TMS 1 Finansal Tabloların Sunumu (Değişiklik) – Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu Unsurlarının Sunumu**

Yapılan değişiklikler diğer kapsamlı gelir tablosunda gösterilen kalemlerin sadece gruplamasını değiştirmektedir. Bundan sonra diğer kapsamlı gelir tablosunda ileriki bir tarihte gelir tablosuna sınıflanabilecek (veya geri döndürülebilecek) kalemlerin hiçbir zaman gelir tablosuna sınıflanamayacak kalemlerden ayrı gösterilmesi gerekmektedir. Değişiklik sadece sunum esaslarını etkilemiştir ve Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde bir etkisi olmamıştır.

#### **TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar (Değişiklik)**

Standartta yapılan değişiklik kapsamında birçok konuya açıklık getirilmiş veya uygulamada değişiklik yapılmıştır. Yapılan birçok değişiklikten en önemlileri tazminat yükümlülüğü aralığı mekanizması uygulamasının kaldırılması, tanımlanmış fayda planlarında aktüeryal kar/zararının diğer kapsamlı gelir altında yansıtılması ve kısa ve uzun vadeli personel sosyal hakları ayırımının artık personelin hak etmesi prensibine göre değil de yükümlülüğün tahmini ödeme tarihine göre belirlenmesidir. Şirket, aktüeryal kazanç/kayıplarını bu değişiklik öncesi gelir tablosunda muhasebeleştirilmekteydi. Aktüeryal kazanç/kayıbın diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilmesi sonucu oluşan değişikliğin Şirket'in finansal durumu ve performansı üzerindeki etkisi geçmişe dönük olarak Not 2.2'de açıklanmıştır. Ayrıca, kısa ve uzun vadeli personel sosyal haklarının sunumunda oluşan değişiklik kapsamında, kısa vadeli borç karşılıklarında sunulan kullanılmamış izin karşılıkları, geriye dönük olarak çalışanlara sağlanan diğer uzun vadeli faydalar olarak sınıflandırılmıştır.

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

**30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)**  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

#### TMS 27 Bireysel Finansal Tablolar (Değişiklik)

TFRS 10'nun ve TFRS 12'nin yayınlanmasının sonucu olarak, KGK TMS 27'de de değişiklikler yapmıştır. Yapılan değişiklikler sonucunda, artık TMS 27 sadece bağlı ortaklık, müştereken kontrol edilen işletmeler ve iştiraklerin bireysel finansal tablolarda muhasebeleştirilmesi konularını içermektedir. Söz konusu değişikliğin Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde bir etkisi olmamıştır.

#### TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar (Değişiklik)

TFRS 11'in ve TFRS 12'nin yayınlanmasının sonucu olarak, KGK TMS 28'de de değişiklikler yapmış ve standardın ismini TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar olarak değiştirmiştir. Yapılan değişiklikler ile iştiraklerin yanı sıra, iş ortaklıklarında da özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirme getirilmiştir. Söz konusu standardın Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde hiçbir etkisi olmamıştır.

#### TFRS 10 Konsolide Finansal Tablolar

TFRS 10 - TMS 27 Konsolide ve Bireysel Finansal Tablolar Standardının konsolidasyona ilişkin kısmının yerini almıştır. Hangi şirketlerin konsolide edileceğini belirlemede kullanılacak yeni bir "kontrol" tanımı yapılmıştır. Mali tablo hazırlayıcılarına karar vermeleri için daha fazla alan bırakan, ilke bazlı bir standarttır. Söz konusu standardın Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde hiçbir etkisi olmamıştır.

#### TFRS 11 Müşterek Düzenlemeler

Standart müşterek yönetilen iş ortaklıklarının ve müşterek faaliyetlerin nasıl muhasebeleştirileceğini düzenlemektedir. Yeni standart kapsamında, artık iş ortaklıklarının oransal konsolidasyona tabi tutulmasına izin verilmemektedir. Söz konusu standardın Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde hiçbir etkisi olmamıştır.

#### TFRS 12 Diğer İşletmelerdeki Yatırımların Açıklamaları

TFRS 12 iştirakler, iş ortaklıkları, bağlı ortaklıklar ve yapısal işletmelere ilişkin verilmesi gereken tüm dipnot açıklama gerekliliklerini içermektedir. Ara dönemdeki önemli olaylar ve işlemler nedeniyle verilmesi gereken açıklamalar dışında, yeni standart kapsamında yapılması gereken açıklamaların hiçbiri ara dönemler için geçerli değildir dolayısıyla Şirket ara dönemde bu açıklamaları sunmamıştır.

#### TFRS 13 Gerçeğe Uygun Değerin Ölçümü

Yeni standart gerçeğe uygun değer TFRS kapsamında nasıl ölçüleceğini açıklamakla beraber, gerçeğe uygun değer ne zaman kullanılabilirliği ve/veya kullanılması gerektiği konusunda bir değişiklik getirmemektedir. Tüm gerçeğe uygun değer ölçümleri için rehber niteliğindedir. Yeni standart ayrıca, gerçeğe uygun değer ölçümleri ile ilgili ek açıklama yükümlülükleri getirmektedir. Yeni açıklamaların sadece TFRS 13'ün uygulamaya başlandığı dönemden itibaren verilmesi gerekmektedir. Söz konusu açıklamaların finansal araçlara ilişkin olanlarının bazılarının TMS 34.16 A (j) uyarınca ara dönem özet finansal tablolarda da sunulması gerekmektedir. Şirket bu açıklamaları Not 23'te sunmaktadır.

#### TFRYK 20 Yerüstü Maden İşletmelerinde Üretim Aşamasındaki Hafriyat (Dekapaj) Maliyetleri

Yorum, üretim aşamasındaki hafriyatların ne zaman ve hangi koşullarda varlık olarak muhasebeleşeceği, muhasebeleşen varlığın ilk kayda alma ve sonraki dönemlerde nasıl ölçüleceğine açıklık getirmektedir. Söz konusu yorum Şirket için geçerli değildir ve Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde hiçbir etkisi olmamıştır.

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

**30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)**  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

#### Uygulama Rehberi (TFRS 10, TFRS 11 ve TFRS 12 değişikliği)

Değişiklikler geriye dönük düzeltme yapma gerekliliğini ortadan kaldırmak amacıyla sadece uygulama rehberinde yapılmıştır. İlk uygulama tarihi "TFRS 10'un ilk defa uygulandığı yıllık hesap döneminin başlangıcı" olarak tanımlanmıştır. Kontrolün olup olmadığı değerlendirilmesi karşılaştırmalı sunulan dönemin başı yerine ilk uygulama tarihinde yapılacaktır. Eğer TFRS 10'a göre kontrol değerlendirilmesi TMS 27/TMSYK 12'ye göre yapılandırılmadık ise geriye dönük düzeltme etkileri saptanmalıdır. Ancak, kontrol değerlendirilmesi aynı ise geriye dönük düzeltme gerekmez. Eğer birden fazla karşılaştırmalı dönem sunuluyorsa, sadece bir dönemin geriye dönük düzeltilmesine izin verilmiştir. KGK, aynı sebeplerle TFRS 11 ve TFRS 12 uygulama rehberlerinde de değişiklik yapmış ve geçiş hükümlerini kolaylaştırmıştır. Değişikliğin Şirket'in finansal durumu ve performansı üzerinde bir etkisi olmamıştır.

#### TFRS'deki iyileştirmeler

1 Ocak 2013 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olan ve aşağıda açıklanan 2009-2011 dönemi yıllık TFRS iyileştirmelerinin Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde bir etkisi olmamıştır.

##### *TMS 1 Finansal Tabloların Sunuşu:*

İhtiyari karşılaştırmalı ek bilgi ile asgari sunumu mecburi olan karşılaştırmalı bilgiler arasındaki farka açıklık getirilmiştir.

##### *TMS 16 Maddi Duran Varlıklar:*

Maddi duran varlık tanımına uyan yedek parça ve bakım ekipmanlarının stok olmadığı konusuna açıklık getirilmiştir.

##### *TMS 32 Finansal Araçlar: Sunum:*

Hisse senedi sahiplerine yapılan dağıtımların vergi etkisinin TMS 12 kapsamında muhasebeleştirilmesi gerektiğine açıklık getirilmiştir. Değişiklik, TMS 32'de bulun mevcut yükümlülükleri ortadan kaldırıp şirketlerin hisse senedi sahiplerine yaptığı dağıtımlardan doğan her türlü gelir vergisinin UMS 12 hükümleri çerçevesinde muhasebeleştirilmesini gerektirmektedir.

##### *TMS 34 Ara Dönem Finansal Raporlama:*

TMS 34'de her bir faaliyet bölümüne ilişkin toplam bölüm varlıkları ve borçları ile ilgili istenen açıklamalara açıklık getirilmiştir. Faaliyet bölümlerinin toplam varlıkları ve borçları sadece bu bilgiler işletmenin faaliyetlerine ilişkin karar almaya yetkili mercii düzenli olarak raporlanıyorsa ve açıklanan toplam tutarlarda bir önceki yıllık mali tablolara göre önemli değişiklik olduysa açıklanmalıdır.

#### Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Ara dönem özet finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Şirket tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Şirket aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

#### TMS 32 Finansal Araçlar: Sunum - Finansal Varlık ve Borçların Netleştirilmesi (Değişiklik)

Değişiklik "muhasebeleştirilen tutarları netleştirme konusunda mevcut yasal bir hakkının bulunması" ifadesinin anlamına açıklık getirmekte ve TMS 32 netleştirme prensibinin eş zamanlı olarak gerçekleşmeyen ve brüt ödeme yapılan hesaplaşma (takas büroları gibi) sistemlerindeki uygulama alanına açıklık getirmektedir. Değişiklikler 1 Ocak 2014 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geriye dönük olarak uygulanacaktır. Söz konusu standardın Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

**30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)**  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

#### TFRS 9 Finansal Araçlar – Sınıflandırma ve Açıklama

Aralık 2011 de yapılan değişiklikle yeni standart, 1 Ocak 2015 tarihi ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olacaktır. TFRS 9 Finansal Araçlar standardının ilk safhası finansal varlıkların ve yükümlülüklerin ölçülmesi ve sınıflandırılmasına ilişkin yeni hükümler getirmektedir. TFRS 9'a yapılan değişiklikler esas olarak finansal varlıkların sınıflama ve ölçümünü ve gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılan finansal yükümlülüklerin ölçümünü etkileyecektir ve bu tür finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değer değişikliklerinin kredi riskine ilişkin olan kısmının diğer kapsamlı gelir tablosunda sunumunu gerektirmektedir. Standardın erken uygulanmasına izin verilmektedir. Şirket, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

#### Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

Aşağıda listelenen yeni standartlar, yorumlar ve mevcut UFRS standartlarındaki değişiklikler UMSK tarafından yayınlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiştir. Fakat bu yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler henüz KGK tarafından TFRS'ye uyarlanmamıştır/ yayınlanmamıştır ve bu sebeple TFRS'nin bir parçasını oluşturmazlar. Şirket finansal tablolarında ve dipnotlarda gerekli değişiklikleri bu standart ve yorumlar TFRS'de yürürlüğe girdikten sonra yapacaktır.

#### UFRS 10 Konsolide Finansal Tablolar (Değişiklik)

UFRS 10 standardı yatırım şirketi tanımına uyan şirketlerin konsolidasyon hükümlerinden muaf tutulmasına ilişkin bir istisna getirmek için değiştirilmiştir. Konsolidasyon hükümlerine getirilen istisna ile yatırım şirketlerinin bağlı ortaklıklarını UFRS 9 Finansal Araçlar standardı hükümleri çerçevesinde gerçeğe uygun değerden muhasebeleştirilmeleri gerekmektedir. Söz konusu değişikliğin Şirket'in finansal durumu ve performansı üzerinde herhangi bir etkisinin olması beklenmemektedir.

#### UFRYK Yorum 21 Zorunlu Vergiler

Bu yorum, zorunlu vergiye ilişkin yükümlülüğün işletme tarafından, ödemeyi ortaya çıkaran eylemin ilgili yasalar çerçevesinde gerçekleştiği anda kaydedilmesi gerektiğine açıklık getirmektedir. Aynı zamanda bu yorum, zorunlu verginin sadece ilgili yasalar çerçevesinde ödemeyi ortaya çıkaran eylemin bir dönem içerisinde kademeli olarak gerçekleşmesi halinde kademeli olarak tahakkuk edebileceğine açıklık getirmektedir. Asgari bir eşiğin aşılması halinde ortaya çıkan bir zorunlu verginin, asgari eşik aşılmadan yükümlülük olarak kayıtlara alınamayacaktır. Bu yorum 1 Ocak 2014 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup erken uygulamaya izin verilmektedir. Bu yorumun geçmişe dönük olarak uygulanması zorunludur. Söz konusu yorum Şirket için geçerli değildir ve Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde hiçbir etkisi olmamıştır.

#### UMS 36 Varlıklarda Değer Düşüklüğü - Finansal olmayan varlıklar için geri kazanılabilir değer açıklamaları (Değişiklik)

UMSK, UFRS 13 'Gerçeğe uygun değer ölçümleri'ne getirilen değişiklikten sonra UMS 36 Varlıklarda değer düşüklüğü standardındaki değer düşüklüğüne uğramış varlıkların geri kazanılabilir değerlerine ilişkin bazı açıklama hükümlerini değiştirmiştir. Değişiklik, değer düşüklüğüne uğramış varlıkların (ya da bir varlık grubunun) gerçeğe uygun değerinden elden çıkarma maliyetleri düşülmüş geri kazanılabilir tutarının ölçümü ile ilgili ek açıklama hükümleri getirmiştir. Bu değişiklik, 1 Ocak 2014 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geriye dönük olarak uygulanacaktır. İşletme UFRS 13'ü uygulamışsa erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu standardın Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

**30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)**  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

#### **UMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme – Türev ürünlerin devri ve riskten korunma muhasebesinin devamlılığı (Değişiklik)**

UMSK, Haziran 2013'de UMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme standardına getirilen değişiklikleri yayınlamıştır. Bu değişiklik, finansal riskten korunma aracının kanunen ya da düzenlemeler sonucunda merkezi bir karşı tarafa devredilmesi durumunda riskten korunma muhasebesinin durdurulmasını zorunlu kılan hükme dar bir istisna getirmektedir. Bu değişiklik, 1 Ocak 2014 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geriye dönük olarak uygulanacaktır. Söz konusu standardın Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde bir etkisi olması beklenmemektedir.

#### **KGK tarafından yayınlanan ilke kararları**

Yukarıda belirtilenlere ek olarak KGK Türkiye Muhasebe Standartlarının Uygulanmasına yönelik aşağıdaki ilke kararlarını yayınlamıştır. "Finansal tablo örnekleri ve kullanım rehberi" yayınlanma tarihi itibarıyla geçerlilik kazanmıştır ancak diğer kararlar 31 Aralık 2012 tarihinden sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerli olmak üzere uygulanacaktır.

#### **2013-1 Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi**

KGK, 20 Mayıs 2013 tarihinde finansal tablolarının yeknesak olmasını sağlamak ve denetimini kolaylaştırmak amacıyla "Finansal tablo örnekleri ve kullanım rehberi" yayınlamıştır. Bu düzenlemede yer alan finansal tablo örnekleri, bankacılık, sigortacılık, bireysel emeklilik veya sermaye piyasası faaliyetlerinde bulunmak üzere kurulan finansal kuruluşlar dışında TMS'yi uygulamakla yükümlü olan şirketlerin hazırlayacakları finansal tablolara örnek teşkil etmesi amacıyla yayınlanmıştır. Şirket bu düzenlemenin gerekliliklerini yerine getirmek amacıyla Not 2.2'de belirtilen sınıflama değişikliklerini yapmıştır.

#### **2013-2 Ortak Kontrole Tabi İşletme Birleşmelerinin Muhasebeleştirilmesi**

Karara göre i) ortak kontrole tabi işletme birleşmelerinin hakların birleşmesi (pooling of interest) yöntemi ile muhasebeleştirilmesi gerektiği, ii) dolayısıyla finansal tablolarda şerefiyeye yer verilmemesi gerektiği ve iii) hakların birleştirilmesi yöntemi uygulanırken, ortak kontrolün olduğu raporlama döneminin başı itibarıyla birleşme gerçekleşmiş gibi finansal tabloların düzeltilmesi ve ortak kontrolün olduğu raporlama döneminin başından itibaren karşılaştırmalı olarak sunulması gerektiği hükme bağlanmıştır. Söz konusu kararların Şirket'in finansal tablolarında bir etkisinin olması beklenmemektedir.

#### **2013-3 İntifa Senetlerinin Muhasebeleştirilmesi**

İntifa senedinin hangi durumlarda finansal bir borç hangi durumlarda ise özkaynağa dayalı finansal araç olarak muhasebeleştirilmesi gerektiği konusuna açıklık getirilmiştir. Söz konusu kararların Şirket'in finansal tablolarında bir etkisinin olması beklenmemektedir.

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

**30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)**  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

#### 2013-4 Karşılıklı İştirak Yatırımlarının Muhasebeleştirilmesi

Bir işletmenin iştirak yatırımı olan bir işletmede kendisine ait hisselerin bulunması durumu karşılıklı iştirak ilişkisi olarak tanımlanmış ve karşılıklı iştiraklerin muhasebeleştirilmesi konusu, yatırımın türüne ve uygulanan farklı muhasebeleştirme esaslarına bağlı olarak değerlendirilmiştir. Söz konusu ilke kararı ile konu aşağıdaki üç ana başlık altında değerlendirilmiş ve her birinin muhasebeleştirme esasları belirlenmiştir.

- i) Bağılı ortaklığın, ana ortaklığın özkaynağa dayalı finansal araçlarına sahip olması durumu,
- ii) İştiraklerin veya iş ortaklığının yatırımcı işletmenin özkaynağa dayalı finansal araçlarına sahip olması durumu
- iii) İşletmenin özkaynağa dayalı finansal araçlarına, TMS 39 ve TFRS 9 kapsamında muhasebeleştiği bir yatırımının bulunduğu işletme tarafından sahip olunması durumu.

Söz konusu kararların Şirket'in finansal tablolarında bir etkisinin olması beklenmemektedir.

#### 2.4 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları

Finansal tabloların hazırlanmasında Şirket yönetiminin, raporlanan varlık ve yükümlülük tutarlarını etkileyecek, bilanço tarihi itibarı ile muhtemel yükümlülük ve taahhütleri ve raporlama dönemi itibarıyla gelir ve gider tutarlarını belirleyen varsayımlar ve tahminler yapması gerekmektedir. Gerçekleşmiş sonuçlar tahminlerden farklı olabilmektedir. Tahminler düzenli olarak gözden geçirilmekte, gerekli düzeltmeler yapılmakta ve gerçekleştirildiği dönemde gelir tablosuna yansıtılmaktadırlar.

Finansal tablolara yansıtılan tutarlar üzerinde önemli derecede etkisi olabilecek yorumlar ve bilanço tarihinde var olan veya ileride gerçekleşebilecek tahminlerin esas kaynakları göz önünde bulundurularak yapılan varsayımlar aşağıdadır:

- a) UMS 11 "İnşaat Sözleşmeleri" kapsamında projenin toplam maliyetlerinin ve proje karlılıklarının belirlenmesinde tahminler kullanılmıştır.
- b) Ertelen vergi aktifi gelecek yıllarda vergilendirilebilen gelirin oluşmasının muhtemel olduğunun tespiti halinde kayıtlara alınmaktadır. Vergilendirilebilen gelirin oluşmasının muhtemel olduğu durumlarda ertelenmiş vergi aktifi taşınan ve kullanılmamış birikmiş zararlar (eğer varsa) ile her türlü geçici farklar üzerinden hesaplanmaktadır. 30 Eylül 2013 tarihinde sona eren dönem için Şirket'in gelecek dönemlerde vergilendirilebilir karının olduğuna dair kullanılan varsayımlar yeterli olduğundan ertelenmiş vergi aktifi kaydedilmiştir.
- c) Kıdem tazminatı yükümlülüğü aktüeryal varsayımlar (iskonto oranları, gelecek maaş artışları ve çalışan ayrılma oranları) kullanılarak belirlenir.
- d) Şirket garanti karşılığını, her bir araç modeli için geçmiş yıllarda gerçekleşen araç başına düşen garanti giderlerini ve araç başına kalan garanti sürelerini göz önünde bulundurarak tespit etmiştir.
- e) Şüpheli alacak karşılıkları, yönetimin bilanço tarihi itibarıyla varolan ancak cari ekonomik koşullar çerçevesinde tahsil edilememesi riski olan alacaklara ait gelecekteki zararları karşılayacağına inandığı tutarları yansıtmaktadır. Alacakların değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığı değerlendirilirken ilişkili kuruluş ve anahtar müşteriler dışında kalan borçluların geçmiş performansları piyasadaki kredibiliteleri ve bilanço tarihinden finansal tabloların onaylanma tarihine kadar olan performansları ile yeniden görüşülen koşullar da dikkate alınmaktadır.
- f) Stok değer düşüklüğü hesaplanırken, stokların iskonto sonrası liste fiyatlarına ilişkin veriler kullanılır. Satış fiyatı ölçülemeyen stoklar için malların stokta bekleme süreleri ve fiziki durumları teknik personelin görüşleri alınarak değerlendirilir. Öngörülen net gerçekleştirilebilir değerlerin maliyet bedelinin altında kaldığı durumlarda stok değer düşüklüğü karşılığı ayrılır.
- g) Davalara ilişkin karşılık ayırırken davaların kaybedilme olasılıkları ve kaybedilme durumunda ortaya çıkacak yükümlülükler Şirket'in hukuk müşavirleri ve uzman görüşleri alınarak Şirket Yönetimi tarafından değerlendirilir. Şirket Yönetimi, en iyi tahminlere dayanarak dava karşılık tutarını belirler.



## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

**30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)**  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

#### 2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti

31 Aralık 2012 dönemi finansal tablolarında açıklanan muhasebe politikalarında Not 2.2'de belirtilenler dışında önemli bir değişiklik olmamıştır.

#### 2.5 Bölümlere göre raporlama

Not 4'te belirtildiği gibi yurtdışında faaliyet gösteren Otokar Europe SAS şirketinin faaliyetleri, Şirket finansal tablolarını henüz önemli düzeyde etkilemediği için konsolidasyona tabi tutulmamış ve maliyet bedeliyle taşınmıştır. Bu yüzden, Şirket'in farklı coğrafi ve operasyonel birimleri bulunmadığından, Şirket bölümlere göre raporlama yapmamakta, tek bir bölümde finansal tablolarını takip etmektedir.

### 3. Nakit ve nakit benzerleri

	30 Eylül 2013	31 Aralık 2012
Bankalar		
- vadesiz mevduat	1.030.889	4.217.628
- vadeli mevduat	105.000	39.615.000
Alınan çekler ve senetler	3.646.242	4.026.574
Diğer	21.226	47.043
	<b>4.803.357</b>	<b>47.906.245</b>

30 Eylül 2013 tarihi itibarıyla toplam orjinal tutarı 105.000 TL olan vadeli mevduat hesabının etkin faiz oranı yıllık %4.50 olup ortalama vadesi 1 gündür. (31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla toplam orjinal tutarı 39.615.000 TL olan vadeli mevduat hesaplarının etkin faiz oranı yıllık %8 olup ortalama vadesi 1 gündür.)

Alınan çekler ve senetler, tahsilat için bankaya verilmiş, bilanço tarihi itibarıyla vadesi gelen çek ve senetlerden oluşmaktadır.

30 Eylül 2013 tarihi itibarıyla Şirket'in 869 TL tutarında bloke mevduatı bulunmaktadır.(31 Aralık 2012 -1.362 TL).

### 4. Finansal yatırımlar

Şirket'in ihracat faaliyetlerini organize etmek ve yurt dışı satışlarını artırmak amacıyla 18 Ağustos 2011 tarihinde Fransa'da tescil ettirerek kurduğu "Otokar Europe SAS" ünvanlı ve 100.000 Euro (239.280 TL.) tutarındaki tamamı ödenmiş sermayesinin %100'üne sahip olduğu bir bağlı ortaklığı bulunmaktadır. Otokar Europe SAS faaliyetleri şirket finansal tablolarını henüz önemli düzeyde etkilemediği için konsolidasyona tabi tutulmamış ve maliyet bedeliyle taşınmıştır.

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 5. Finansal borçlar ve uzun vadeli finansal borçların kısa vadeli kısımları

			30 Eylül 2013
	Vade aralığı	Faiz oranı (%)	TL
<b>Kısa vadeli banka kredileri (*)</b>			
TL krediler	1 Ekim 2013 - 25 Temmuz 2014	8,00-11,81	81.765.556
Euro krediler	31 Aralık 2013	2,50	27.484.000
<b>Uzun vadeli kredilerin ana para taksitleri ve faiz tahakkukları (*)</b>			
TL krediler	31 Ağustos 2013 - 14 Aralık 2013	8,80-9,45	3.146.325
<b>Toplam</b>			<b>112.395.881</b>

			30 Eylül 2013
	Vade aralığı	Faiz oranı (%)	TL
<b>Uzun vadeli banka kredileri (*)(**)</b>			
TL krediler	3 Mart 2015 - 3 Haziran 2016	8,08-9,45	262.022.604
Euro krediler	9 Şubat 2015	2,50	41.349.623
<b>Toplam</b>			<b>303.372.227</b>

(\*) Sabit faiz oranlı

(\*\*) Uzun vadeli kredilerin ağırlıklı ortalama vadesi 749 gündür.

			31 Aralık 2012
	Vade aralığı	Faiz oranı (%)	TL
<b>Kısa vadeli banka kredileri (***)</b>			
TL krediler	2 Ocak 2013 – 3 Ocak 2013	–	2.028.308
<b>Uzun vadeli kredilerin ana para taksitleri ve faiz tahakkukları(*)</b>			
TL krediler	7 Ocak 2013- 14 Haziran 2013	8,72 – 11,81	48.064.941
<b>Toplam</b>			<b>50.093.249</b>

			31 Aralık 2012
	Vade aralığı	Faiz oranı (%)	TL
<b>Uzun vadeli banka kredileri (*)(**)</b>			
TL krediler	26 Mart 2014 - 14 Mart 2016	8,72 – 11,81	236.099.752
<b>Toplam</b>			<b>236.099.752</b>

(\*) Sabit faiz oranlı

(\*\*) Uzun vadeli kredilerin ağırlıklı ortalama vadesi 828 gündür.

(\*\*\*) SGK ödemesi için kullanılan faizsiz kredilerdir.

30 Eylül 2013 tarihi itibarıyla Şirket'in kullanmış olduğu krediler karşılığında göstermiş olduğu herhangi bir teminat yoktur (31 Aralık 2012 - Yoktur).

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 6. Türev finansal araçlar

Türev finansal araçlar, Şirket'in dövizli satışlarından doğan kur riskine karşılık yaptığı vadeli döviz işlemlerine (vadeli döviz işlemi) ilişkin sözleşmelerden oluşmaktadır.

	Kontrat tutarı	Cari Dönem Kontrat vadeleri	Rayiç değerler Yükümlülükler
<b>30 Eylül 2013:</b>			
Vadeli döviz işlemleri	261.098.000	10 Ekim 2013 - 29 Kasım 2013	(2.812.818)
<b>Kısa vadeli türev finansal araçlar</b>	<b>261.098.000</b>		<b>(2.812.818)</b>
<b>Toplam türev finansal araçlar</b>	<b>261.098.000</b>		<b>(2.812.818)</b>

		Önceki Dönem Kontrat Vadeleri	Rayiç değerler Yükümlülükler
<b>31 Aralık 2012:</b>			
Vadeli döviz işlemleri	213.421.206	31 Ocak 2013 – 28 Şubat 2013	(2.193.011)
<b>Kısa vadeli türev finansal araçlar</b>	<b>213.421.206</b>		<b>(2.193.011)</b>
<b>Toplam türev finansal araçlar</b>	<b>213.421.206</b>		<b>(2.193.011)</b>

### 7. Ticari alacaklar ve borçlar

#### Ticari alacaklar

	30 Eylül 2013	31 Aralık 2012
Ticari alacaklar, net	232.112.525	100.905.085
Alacak senetleri, net	134.391.962	118.985.948
	<b>366.504.487</b>	219.891.033
Eksi: Şüpheli ticari alacak karşılığı	(22.910.069)	(19.747.448)
<b>Kısa vadeli diğer ticari alacaklar</b>	<b>343.594.418</b>	200.143.585
İlişkili taraflardan ticari alacaklar	31.030.288	24.550.065
<b>Kısa vadeli ticari alacaklar</b>	<b>374.624.706</b>	224.693.650
Uzun vadeli ticari alacaklar, net	124.779.819	13.255.966
Uzun vadeli alacak senetleri, net	18.874.291	46.141.537
<b>Uzun vadeli ticari alacaklar</b>	<b>143.654.110</b>	59.397.503

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 7. Ticari alacaklar ve borçlar (devamı)

#### Ticari alacaklar ile ilgili alınan teminatlar

Şirket'in alacakları temel olarak minibüs ve otobüs bayilerine yapılan satışlardan ve senetli treyler satışlarından doğmaktadır. 30 Eylül 2013 tarihi itibarıyla minibüs ve otobüs bayilerinden kaynaklanan alacaklardan, şüpheli alacaklar için karşılık ayrılması sonrası kalan toplam 81.908.237 TL (31 Aralık 2012 – 32.065.161 TL) tutarındaki alacak tutarı, toplam 103.538.500 TL (31 Aralık 2012 – 32.065.161 TL) tutarındaki teminat ve ipotek ile güvence altına alınmıştır.

#### Ticari alacaklar için yaşlandırma analizi

Vadesi geçen ancak karşılık ayrılmamış olan alacakların yaşlandırması aşağıdaki gibidir:

30 Eylül 2013	Ticari alacaklar
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	-
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	-
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	-
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	702.142
Vadesi üzerinden 5 yıldan fazla geçmiş	-
<b>Toplam</b>	<b>702.142</b>
<b>Teminat ile güvence altına alınmış kısmı (1)</b>	<b>601.052</b>

31 Aralık 2012	Ticari alacaklar
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	-
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	63.597
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	-
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	1.229.836
Vadesi üzerinden 5 yıldan fazla geçmiş	-
<b>Toplam</b>	<b>1.293.433</b>
<b>Teminat ile güvence altına alınmış kısmı (1)</b>	<b>1.253.810</b>

(1) Treyler araçları üstündeki rehin teminatlarıdır.

Şüpheli ticari alacak karşılığının 30 Eylül 2013 ve 30 Eylül 2012 tarihlerinde sona eren ara hesap dönemleri içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2013	30 Eylül 2012
1 Ocak	19.747.449	18.337.536
Yabancı para çevrim farkları	-	(1.275.751)
Yıl içerisindeki artış	3.162.620	973.437
<b>Toplam</b>	<b>22.910.069</b>	<b>18.035.222</b>

30 Eylül 2013 tarihi itibarıyla ticari alacakların (senetler hariç) ortalama vadeleri 60 - 90 gün arasındadır (31 Aralık 2012 – 60 - 90 gün).

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 7. Ticari alacaklar ve borçlar (devamı)

#### Ticari borçlar

	30 Eylül 2013	31 Aralık 2012
Ticari borçlar, net	101.868.190	75.851.383
Borç senetleri, net	198.580	186.300
<b>Kısa vadeli diğer ticari borçlar</b>	<b>102.066.770</b>	<b>76.037.683</b>
İlişkili taraflara ticari borçlar	5.355.940	8.988.915
<b>Kısa vadeli ticari borçlar</b>	<b>107.422.710</b>	<b>85.026.598</b>

30 Eylül 2013 tarihi itibarıyla ticari borçların ortalama vadeleri 45 - 60 gün arasındadır. (31 Aralık 2012 – 45 - 60 gün arasında).

### 8. Stoklar

	30 Eylül 2013	31 Aralık 2012
Hammadde	127.868.483	103.285.960
Yarı mamul	25.973.685	22.257.093
Mamul	45.826.581	49.091.664
Ticari mallar	41.471.882	30.152.329
Diğer stoklar	83.975.454	49.461.629
Stok değer düşüklüğü karşılığı (*)	(1.535.216)	(1.615.688)
	<b>323.580.869</b>	<b>252.632.987</b>

(\*) Stok değer düşüklüğünün 1.314.428 TL'lik kısmı mamuller (31 Aralık 2012 - 1.394.900), 220.788 TL'lik kısmı ise ticari mallara (31 Aralık 2012 - 220.788) ilişkindir. Stok değer düşüş karşılığı satılan malın maliyeti hesabında muhasebeleştirilmiştir.

### 9. Devam eden yıllara sari işlerden alacaklar

Devam eden yıllara sari işlerle ilgili toplam ticari alacakların kısa vadeli avanslarla netleştirilmesi sonucu alacak bakiyesi 30 Eylül 2013 tarihi itibarıyla 82.284.346 TL (31 Aralık 2012 – 61.325.046 TL) olmaktadır.

Şirket'in 30 Eylül 2013 tarihi itibarıyla devam eden sözleşmeleri ile ilgili olarak almış olduğu ve finansal tablolarda ertelenmiş gelirler içerisinde yer alan kısa vadeli avansların toplam tutarı 235.710.684 TL (31 Aralık 2012 – 93.823.684 TL)'dir. Ertelenmiş gelirler içerisinde kalan 74.290.197 TL'lik tutar diğer alınan sipariş avanslarından (31 Aralık 2012 – 51.436.501 TL) ve 31.756.478 TL ertelenen bakım onarım gelirlerinden (31 Aralık 2012 – 1.595.339 TL) oluşmaktadır.

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 10. Maddi duran varlıklar

30 Eylül 2013 ve 30 Eylül 2012 tarihlerinde sona eren hesap dönemleri içinde maddi duran varlıklar ve ilgili birikmiş amortismanlarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2013	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	30 Eylül 2013
<b>Maliyet:</b>					
Arazi ve arsalar	37.456.746	-	-	-	37.456.746
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	10.068.228	91.020	-	91.020	10.250.268
Binalar	59.598.896	-	-	-	59.598.896
Makine, tesis ve cihazlar	108.789.029	1.769.325	(437.234)	339.181	110.460.301
Taşıt araçları	8.703.831	1.087.219	(1.088.654)	-	8.702.396
Döşeme ve demirbaşlar	27.791.048	2.598.121	(188.208)	213.136	30.414.097
Özel maliyetler	1.737.346	33.254	-	-	1.770.600
Yapılmakta olan yatırımlar	867.007	3.366.787	-	(643.337)	3.590.457
	<b>255.012.131</b>	<b>8.945.726</b>	<b>(1.714.096)</b>	<b>-</b>	<b>262.243.761</b>
<b>Birikmiş amortisman:</b>					
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	3.169.967	1.106.835	-	-	4.276.802
Binalar	26.329.510	2.051.942	-	-	28.381.452
Makine, tesis ve cihazlar	78.767.835	5.904.658	(407.543)	-	84.264.950
Taşıt araçları	3.798.622	538.582	(259.851)	-	4.077.353
Döşeme ve demirbaşlar	16.542.448	1.787.805	(175.885)	-	18.154.368
Özel maliyetler	1.291.595	118.640	-	-	1.410.235
	<b>129.899.977</b>	<b>11.508.462</b>	<b>(843.279)</b>	<b>-</b>	<b>140.565.160</b>
<b>Net defter değeri</b>	<b>125.112.154</b>				<b>121.678.601</b>
	1 Ocak 2012	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	30 Eylül 2012
<b>Maliyet:</b>					
Arazi ve arsalar	36.970.746	-	-	-	36.970.746
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	6.315.934	3.586.876	-	-	9.902.810
Binalar	57.228.511	-	-	-	57.228.511
Makine, tesis ve cihazlar	88.778.684	3.644.767	(3.000)	9.720.946	102.141.397
Taşıt araçları	6.936.226	893.286	(983.237)	33.498	6.879.773
Döşeme ve demirbaşlar	23.123.058	2.374.946	(41.168)	30.614	25.487.450
Özel maliyetler	1.448.602	-	-	-	1.448.602
Yapılmakta olan yatırımlar	10.604.273	7.906.125	-	(9.785.058)	8.725.340
	<b>231.406.034</b>	<b>18.406.000</b>	<b>(1.027.405)</b>	<b>-</b>	<b>248.784.629</b>
<b>Birikmiş amortisman:</b>					
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	2.527.139	271.767	-	-	2.798.906
Binalar	23.662.910	1.992.683	-	-	25.655.593
Makine, tesis ve cihazlar	72.176.019	4.967.356	(2.000)	-	77.141.375
Taşıt araçları	3.601.725	351.343	(206.124)	-	3.746.944
Döşeme ve demirbaşlar	14.891.289	1.204.433	(27.696)	-	16.068.026
Özel maliyetler	1.246.061	28.237	-	-	1.274.298
	<b>118.105.143</b>	<b>8.815.819</b>	<b>(235.820)</b>	<b>-</b>	<b>126.685.142</b>
<b>Net defter değeri</b>	<b>113.300.891</b>				<b>122.099.487</b>

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 10. Maddi duran varlıklar (devamı)

30 Eylül 2013 ve 30 Eylül 2012 yılları için, maddi ve maddi olmayan duran varlıklardan oluşan cari dönem amortisman ve itfa payları giderlerinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2013	30 Eylül 2012
Araştırma geliştirme giderleri	17.124.888	11.902.169
Yıllara sari işler maliyeti	5.179.546	3.095.336
Satılan malın maliyeti	4.059.575	4.117.717
Geliştirme sürecinde olan faaliyetler	2.242.879	823.540
Stoklar üzerindeki amortisman	591.144	538.397
Genel yönetim giderleri	872.814	859.218
Satış ve pazarlama giderleri	552.307	440.739
<b>Toplam</b>	<b>30.623.153</b>	<b>21.777.116</b>

30 Eylül 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihleri itibarıyla, hala kullanılmakta olan tamamıyla itfa olmuş maddi duran varlıkların maliyet bedelleri aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2013	31 Aralık 2012
Makine, tesis ve cihazlar	63.814.761	61.596.818
Taşıt araçları	2.588.360	2.556.760
Döşeme ve demirbaşlar	12.088.602	11.966.130
Özel maliyetler	1.120.006	1.120.006
	<b>79.611.729</b>	<b>77.239.714</b>

### 11. Maddi olmayan duran varlıklar

30 Eylül 2013 tarihinde sona eren hesap dönemi içinde maddi olmayan duran varlıklar ve ilgili itfa paylarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2013	İlaveler	Transferler	30 Eylül 2013
<b>Maliyet:</b>				
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	10.181.064	197.332	-	10.378.396
Geliştirme maliyetleri	114.200.265	-	11.469.506	125.669.771
Geliştirme sürecinde olan faaliyetler	19.674.691	37.490.487	(11.469.506)	45.695.672
	<b>144.056.020</b>	<b>37.687.819</b>	<b>-</b>	<b>181.743.839</b>
<b>Birikmiş itfa payları:</b>				
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	6.882.799	1.038.529		7.921.328
Geliştirme maliyetleri	37.131.351	18.076.162		55.207.513
	<b>44.014.150</b>	<b>19.114.691</b>		<b>63.128.841</b>
<b>Net defter değeri</b>	<b>100.041.870</b>			<b>118.614.998</b>

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

**30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)**  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 11. Maddi olmayan duran varlıklar (devamı)

30 Eylül 2012 tarihinde sona eren hesap dönemi içinde maddi olmayan duran varlıklar ve ilgili itfa paylarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2012	İlaveler	Transferler	30 Eylül 2012
Maliyet:				
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	7.958.897	915.795	-	8.874.692
Geliştirme maliyetleri	80.600.486	-	930.913	81.531.399
Geliştirme sürecinde olan faaliyetler	9.081.096	28.942.024	(930.913)	37.092.207
	<b>97.640.479</b>	<b>29.857.819</b>		<b>127.498.298</b>
Birikmiş itfa payları:				
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	5.423.475	1.059.129	-	6.482.604
Geliştirme maliyetleri	20.742.682	11.902.168	-	32.644.850
	<b>26.166.157</b>	<b>12.961.297</b>		<b>39.127.454</b>
Net defter değeri	<b>71.474.322</b>			<b>88.370.844</b>

30 Eylül 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihleri itibariyle, hala kullanılmakta olan tamamıyla itfa olmuş maddi olmayan duran varlıkların maliyet bedelleri aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2013	31 Aralık 2012
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	<b>5.374.180</b>	3.839.842
Geliştirme maliyetleri (itfa olmuş)	<b>2.550.970</b>	2.550.970
	<b>7.925.150</b>	<b>6.390.812</b>

### 12. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler

#### Borç karşılıkları – kısa vadeli

	30 Eylül 2013	31 Aralık 2012
Diğer maliyet karşılığı(*)	<b>45.349.831</b>	208.617.007
Garanti giderleri karşılığı	<b>17.145.203</b>	13.391.500
İşçi ücret farkları karşılığı	-	1.504.996
İthal malzeme maliyet karşılığı	<b>815.624</b>	1.039.950
Personel prim karşılığı	<b>6.185.000</b>	-
Satış komisyonları karşılığı	<b>6.014.146</b>	894.634
Diğer karşılıklar	<b>3.691.089</b>	170.962
<b>Toplam</b>	<b>79.200.893</b>	<b>225.619.049</b>

(\*) Yıllara sari tank projesi ile ilgili olarak Şirket bünyesinde oluşan ama henüz ödemesi yapılmamış olan proje giderleri ve de Şirket'in alt yüklenicileri tarafından yürütülen ve ilgili işin bitiminde Şirket'e faturalanacak olan faaliyetlerin tahmini tamamlanma yüzdelerine göre hesaplanan maliyetlerinden oluşmaktadır.



## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 12. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler (devamı)

#### Borç karşılıkları – uzun vadeli

	30 Eylül 2013	31 Aralık 2012
Garanti giderleri karşılığı	6.245.700	4.443.939
<b>Toplam</b>	<b>6.245.700</b>	<b>4.443.939</b>

#### Garanti giderleri karşılığı

Garanti giderleri karşılığının dönemler içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir.

	30 Eylül 2013	30 Eylül 2012
1 Ocak	17.835.439	18.768.929
Yıl içerisindeki artış	21.242.224	14.299.446
Gerçekleşen ödemeler	(15.686.760)	(14.405.495)
<b>30 Eylül itibariyle</b>	<b>23.390.903</b>	<b>18.662.880</b>

#### Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar

	30 Eylül 2013	31 Aralık 2012
Kıdem tazminatı karşılığı	16.757.275	13.716.119
Kullanılmamış izin karşılığı	4.460.676	3.313.961
<b>Toplam</b>	<b>21.217.951</b>	<b>17.030.080</b>

#### Kıdem tazminatı karşılığı

Ödenecek tazminatı her hizmet yılı için bir aylık maaş kadardır ve bu tutar 30 Eylül 2013 tarihi itibariyle 3.254 TL (31 Aralık 2012 – 3.034 TL) ile sınırlandırılmıştır.

Kıdem tazminatı karşılığı yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gereken muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

Türkiye Muhasebe Standartları, Şirket'in kıdem tazminatı karşılığını tahmin etmek için aktüer değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıdaki aktüer öngörüler kullanılmıştır:

	30 Eylül 2013	31 Aralık 2012
Net iskonto oranı (%)	3.86	3.86
Emeklilik olasılığının tahmini için personel devir hızı oranı (%)	2.61	3.71

Temel varsayım, her yıllık hizmet için belirlenen tavan karşılığının enflasyon ile orantılı olarak artmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranı gösterir.

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 12. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler (devamı)

Kıdem tazminatı karşılığının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2013	30 Eylül 2012
1 Ocak	13.716.119	9.110.483
Faiz gideri	685.806	455.524
Cari yıl karşılığı	2.764.279	2.239.392
Aktüeryal kayıplar	1.480.061	2.330.767
Ödemeler	(1.888.990)	(1.312.176)
<b>30 Eylül itibariyle</b>	<b>16.757.275</b>	<b>12.823.990</b>

### Kullanılmayan izin günleri karşılığı

Dönemler içindeki kullanılmayan izin günleri karşılığının hareketleri aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2013	30 Eylül 2012
1 Ocak	3.313.961	2.235.464
Yıl içerisindeki artış	1.146.715	869.923
	<b>4.460.676</b>	<b>3.105.387</b>

### Taahhütler ve zorunluluklar

30 Eylül 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihleri itibariyle Şirket'in teminat, rehin ve ipotek (TRİ) pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

Şirket tarafından verilen TRİ'ler	30 Eylül 2013	31 Aralık 2012
a. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	765.776.516	637.586.146
b. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
c. Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
d. Diğer verilen TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
<b>Toplam</b>	<b>765.776.516</b>	<b>637.586.146</b>

TRİ 'lerin para birimi cinsinden detayı aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2013		31 Aralık 2012	
	Orjinal para birimi	TL para birimi	Orjinal para birimi	TL para birimi
USD	271.394.701	552.071.100	301.585.793	537.606.836
EUR	41.868.775	115.072.141	15.175.004	35.687.056
GBP	-	-	9.192	26.387
SAR	22.000.000	11.932.800	-	-
TL	86.700.475	86.700.475	64.265.867	64.265.867
		<b>765.776.516</b>		<b>637.586.146</b>

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 12. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler (devamı)

Verildiği yerlere göre TRİ'lerin detayı aşağıdaki gibidir.

	30 Eylül 2013	31 Aralık 2012
<b>Verilen teminat mektupları</b>		
Savunma Sanayi Müsteşarlığı	401.824.135	405.591.826
Diğer	363.952.381	231.994.320
	<b>765.776.516</b>	<b>637.586.146</b>

#### Teminat mektupları

a) 30 Eylül 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihleri itibarıyla verilen garantiler aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2013	31 Aralık 2012
Banka teminat mektupları (*)	765.776.516	637.586.146
	<b>765.776.516</b>	<b>637.586.146</b>

(\*) 401.824.135 TL tutarındaki teminatlar Altay Projesi kapsamında Savunma Sanayi Müsteşarlığı'na verilen teminatlardan oluşmaktadır. (31 Aralık 2012 – 405.591.826 TL)

b) 30 Eylül 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihleri itibarıyla alınan garantiler aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2013	31 Aralık 2012
Banka teminat mektupları (**)	310.037.869	285.704.758
Teminat senetleri	50.731.171	56.509.498
Alınan ipotekler	3.842.000	3.842.000
	<b>364.611.040</b>	<b>346.056.256</b>

(\*\*) 144.038.066 TL tutarındaki teminat mektupları. Altay Projesi kapsamında. alt yüklenicilerden alınan teminatlardan oluşmaktadır. (31 Aralık 2012 – 157.770.977 TL)

#### Koşullu varlıklar

Arge indirimi kapsamında. vergi indiriminden yararlanılamayan 2010 yılına ait tutar için açılan dava sonuçlanmış olup 2.923.627 TL'lik tutar Şirket'e iade edilmiştir. Aynı kapsamda 2011 yılı işlemleri için de dava açılmış olup dava temyiz aşamasındadır. 2011 yılı işlemlerine ait dava sonucuna göre iade edilmesi beklenen tutar 3.963.320 TL'dir. 2012 yılı için de dava açılmış olup etki etmesi beklenen tutar yaklaşık 12.517.001 TL'dir.

### 13. Peşin ödenmiş giderler, ertelenmiş gelirler, diğer varlık ve yükümlülükler

a) Peşin ödenmiş giderler:

	30 Eylül 2013	31 Aralık 2012
Verilen avanslar	69.520.325	131.619.702
Peşin ödenmiş giderler	3.217.429	1.834.083
<b>Toplam</b>	<b>72.737.754</b>	<b>133.453.785</b>

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

13. Peşin ödenmiş giderler, ertelenmiş gelirler, diğer varlık ve yükümlülükler (devamı)

b) Diğer dönen varlıklar:

	30 Eylül 2013	31 Aralık 2012
Katma değer vergisi alacakları	16.002.678	17.241.400
Peşin ödenen vergi	-	2.072.249
Diğer	773.218	2.166.929
<b>Toplam</b>	<b>16.775.896</b>	<b>21.480.578</b>

c) Ertelenmiş gelirler

Ertelemiş gelirler- kısa vadeli	30 Eylül 2013	31 Aralık 2012
Ertelemiş bakım onarım gelirleri (*)	31.756.478	1.595.339
Alınan sipariş avansları	310.000.881	145.260.185
<b>Toplam</b>	<b>341.757.359</b>	<b>146.855.524</b>

Ertelemiş gelirler- uzun vadeli	30 Eylül 2013	31 Aralık 2012
Ertelemiş bakım onarım gelirleri (*)	48.874.707	5.644.080
<b>Toplam</b>	<b>48.874.707</b>	<b>5.644.080</b>

(\*) Sözleşme kapsamında satılan araçlara ilişkin ertelenmiş bakım onarım gelirlerinden oluşmaktadır.

d) Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar:

	30 Eylül 2013	31 Aralık 2012
Personele borçlar	2.392.405	8.828.874
Ödenecek sosyal güvenlik kesintisi	3.205.022	3.152.862
Ödenecek vergi ve fonlar	1.600.794	5.184.229
<b>Toplam</b>	<b>7.198.221</b>	<b>17.165.965</b>

e) Diğer borçlar:

	30 Eylül 2013	31 Aralık 2012
Diğer çeşitli borçlar	10.785.977	1.441.022
<b>Toplam</b>	<b>10.785.977</b>	<b>1.441.022</b>

f) Diğer kısa vadeli yükümlülükler:

	30 Eylül 2013	31 Aralık 2012
Tecil edilen özel tüketim vergisi	352.515	249.277
Diğer	352.500	827.631
<b>Toplam</b>	<b>705.015</b>	<b>1.076.908</b>

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 14. Satışlar ve satışların maliyeti

#### Net satışlar

	1 Ocak - 30 Eylül 2013	1 Temmuz - 30 Eylül 2013	1 Ocak - 30 Eylül 2012	1 Temmuz - 30 Eylül 2012
Yurtiçi satışlar	861.189.523	249.707.868	518.956.334	194.420.632
Yurtdışı satışlar	147.016.766	49.201.240	152.153.302	41.446.620
<b>Brüt satışlar</b>	<b>1.008.206.289</b>	<b>298.909.108</b>	<b>671.109.636</b>	<b>235.867.252</b>
Eksi: iskontolar ve satışlardan iadeler	(384.988)	(142.696)	(425.457)	(384.157)
<b>Net satışlar</b>	<b>1.007.821.301</b>	<b>298.766.412</b>	<b>670.684.179</b>	<b>235.483.095</b>

30 Eylül 2013 ve 2012 tarihlerinde sona eren dönemler içinde Şirket'in yapmış olduğu satışların tutarsal olarak ürün grubu bazında dağılımı aşağıdaki gibidir.

	1 Ocak - 30 Eylül 2013	1 Temmuz - 30 Eylül 2013	1 Ocak - 30 Eylül 2012	1 Temmuz - 30 Eylül 2012
Ticari araçlar	612.909.129	180.268.840	327.000.296	114.956.567
Savunma sanayi araçları	212.827.514	50.567.169	197.956.091	70.421.999
Diğer satışlar (*)	182.084.658	67.930.403	145.727.792	50.104.529
	<b>1.007.821.301</b>	<b>298.766.412</b>	<b>670.684.179</b>	<b>235.483.095</b>

(\*) 106.127.241 TL'lik kısmı yıllara sari işlere ilişkin tahmini kazançlardan oluşmaktadır. (30 Eylül 2012 – 83.201.929 TL)

#### Satışların maliyeti

	1 Ocak - 30 Eylül 2013	1 Temmuz - 30 Eylül 2013	1 Ocak - 30 Eylül 2012	1 Temmuz - 30 Eylül 2012
Satılan mamullerin maliyeti	745.635.110	216.619.600	487.946.580	177.468.552
Satılan ticari malların maliyeti	37.496.962	15.393.823	29.823.090	7.501.277
<b>Satışların maliyeti</b>	<b>783.132.072</b>	<b>232.013.423</b>	<b>517.769.670</b>	<b>184.969.829</b>

### 15. Esas faaliyetlerden diğer gelirler

	1 Ocak - 30 Eylül 2013	1 Temmuz - 30 Eylül 2013	1 Ocak - 30 Eylül 2012	1 Temmuz - 30 Eylül 2012
Ticari alacak ve borçlardan kur farkı geliri	54.554.475	15.034.398	59.718.996	17.226.403
Vadeli işlem geliri	11.208.077	(52.997)	20.290.361	3.434.926
Kredili satışlardaki vade farkı geliri	6.729.128	2.328.866	10.871.443	3.298.883
Teşvik gelirleri	658.460	219.486	466.494	155.498
Diğer gelirler	2.869.419	539.216	3.491.770	1.479.302
<b>Toplam</b>	<b>76.019.559</b>	<b>18.068.969</b>	<b>94.839.064</b>	<b>25.595.012</b>

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

### 30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

#### 16. Esas faaliyetlerden diğer giderler

	1 Ocak – 30 Eylül 2013	1 Temmuz – 30 Eylül 2013	1 Ocak – 30 Eylül 2012	1 Temmuz – 30 Eylül 2012
Ticari alacak ve borçlardan kur farkı gideri	(35.216.366)	(504.857)	(61.418.725)	(2.712.331)
Vadeli işlem gideri	(28.103.470)	(12.025.852)	(18.061.669)	(17.609.791)
Şüpheli alacak karşılık gideri	(3.162.620)	(2.068.578)	(973.437)	1.568.484
Diğer	(80.122)	(50.706)	(125.429)	(13.964)
<b>Toplam</b>	<b>(66.562.578)</b>	<b>(14.649.993)</b>	<b>(80.579.260)</b>	<b>(18.767.602)</b>

#### 17. Finansal gelirler

	1 Ocak – 30 Eylül 2013	1 Temmuz – 30 Eylül 2013	1 Ocak – 30 Eylül 2012	1 Temmuz – 30 Eylül 2012
Banka mevduatı faiz geliri	311.794	205.975	989.276	156.552
Banka mevduatı kur farkı	1.900.476	371.288	3.799.018	817.681
Banka kredileri kur farkı geliri	57.500	57.500	-	-
<b>Toplam</b>	<b>2.269.771</b>	<b>634.763</b>	<b>4.788.294</b>	<b>974.233</b>

#### 18. Finansal giderler

	1 Ocak – 30 Eylül 2013	1 Temmuz – 30 Eylül 2013	1 Ocak – 30 Eylül 2012	1 Temmuz – 30 Eylül 2012
Banka kredileri faiz gideri	(24.523.626)	(8.914.680)	(19.739.037)	(7.533.743)
Banka mevduatı kur farkı gideri	(5.394.913)	(1.754.395)	(6.289.918)	(1.179.917)
Banka kredileri kur farkı gideri	(2.917.500)	(2.917.500)	-	-
<b>Toplam</b>	<b>(32.836.039)</b>	<b>(13.586.575)</b>	<b>(26.028.955)</b>	<b>(8.713.660)</b>

#### 19. Vergi varlık ve yükümlülükleri

Şirket faaliyetleri, Türkiye'de yürürlükte bulunan vergi yönetmelik ve kanunları dahilinde vergilendirilmeye tabidir. Otokar Europe SAS'ın faaliyetleri de Fransa'daki vergi yönetmelik ve kanunlarına göre vergilendirmeye tabidir.

Türkiye'de kurumlar vergisi oranı %20'dir (31 Aralık 2012 - %20). Kurumlar vergisi ilgili olduğu hesap döneminin sonunu takip eden dördüncü ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar beyan edilmekte ve aynı ayın sonuna kadar tek taksitte ödenmektedir. Vergi mevzuatı uyarınca üçer aylık dönemler itibarıyla oluşan kazançlar üzerinden %20 (2012 - %20) oranında geçici vergi hesaplanarak ödenmekte ve bu şekilde ödenen tutarlar yıllık kazanç üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilmektedir.

30 Eylül 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihli bilançolarda ödenecek vergi tutarları peşin ödenen vergilerle netleştirilerek aşağıdaki gibi gösterilmiştir:

	30 Eylül 2013	31 Aralık 2012
Ödenecek vergiler	38.436.983	6.799.697
(-) Peşin ödenen vergiler	(28.460.506)	(8.871.946)
<b>Dönem karı vergi yükümlülüğü</b>	<b>9.976.477</b>	<b>(2.072.249)</b>

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 19. Vergi varlık ve yükümlülükleri (devamı)

30 Eylül 2013 ve 2012 tarihlerinde sona eren ara hesap dönemlerine ait toplam verginin dağılımı aşağıdaki gibidir :

	1 Ocak – 30 Eylül 2013	1 Ocak – 30 Eylül 2012
Cari dönem kurumlar vergisi	(38.471.090)	(6.270.541)
Kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan ertelenen vergi geliri		
Dönem karına yansıtılan	31.786.205	2.958.471
Diğer kapsamlı gelir/gidere yansıtılan	296.012	466.153
<b>Toplam vergi (gideri) / geliri</b>	<b>(6.388.873)</b>	<b>(2.845.917)</b>

30 Eylül 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihleri itibariyle, ertelenmiş vergiye konu olan geçici farklar ve etkin vergi oranları kullanılarak hesaplanan net ertelenmiş vergi yükümlülüğünün dağılımı aşağıda özetlenmiştir:

	Kümülatif geçici farklar		Ertelenen vergi varlığı / (yükümlülüğü)	
	30 Eylül 2013	31 Aralık 2012	30 Eylül 2013	31 Aralık 2012
Maddi duran varlıklar	(12.570.127)	12.960.293	967.269	889.236
Maddi olmayan duran varlıklar	(15.624.341)	(16.526.630)	(3.124.868)	(3.305.326)
Ertelenmiş finansal giderler	(418.712)	(305.425)	(83.742)	(61.085)
Stoklar	(19.554)	1.779.547	(3.911)	355.909
Garanti giderleri karşılığı	23.390.903	17.835.439	4.678.181	3.567.088
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	16.757.275	13.716.119	3.351.455	2.743.224
Ertelenmiş finansal gelirler	12.426.719	4.175.331	2.485.344	835.066
Diğer karşılıklar	21.578.359	8.986.866	4.315.671	1.797.373
Ertelenmiş bakım onarım gelirleri	80.631.185	6.937.515	16.126.237	1.387.503
Projede tamamlanma yüzdesi metodu uygulamasından dolayı yapılan düzeltmeler	63.808.806	13.651.109	12.761.761	2.730.222
Diğer	8.505.780	765.627	1.701.156	153.126
<b>Ertelenen vergi varlığı</b>			<b>43.174.553</b>	<b>11.092.336</b>

30 Eylül 2013 ve 2012 tarihlerinde sona eren ara hesap dönemine ait ertelenen vergi yükümlülüğünün ve varlığının hareketi aşağıdaki gibidir :

	30 Eylül 2013	30 Eylül 2012
1 Ocak	11.092.336	12.648.352
Kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan ertelenen vergi geliri		
Dönem karına yansıtılan	31.786.205	2.958.471
Diğer kapsamlı gelir/gidere yansıtılan	296.012	466.153
	<b>43.174.553</b>	<b>16.072.976</b>

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 20. Hisse başına kazanç

Hisse başına kar, net karın ilgili yıl içinde mevcut hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir.

Şirketler mevcut hissedarlara birikmiş karlardan hisseleri oranında hisse dağıtarak ("Bedelsiz Hisseler") sermayelerini arttırabilir. Hisse başına kar hesaplanırken, bu bedelsiz hisse ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kar hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

Hisse başına esas kar, hissedarlara ait net karın çıkarılmış adi hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile hesaplanır. Şirket sermayesi 1 Kuruş nominal değerli 2.400.000.000 adet hisse ile temsil edilmekte olup, 1 Kuruş nominal değerli hisse başına kazanç aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2013	30 Eylül 2012
Hissedarlara ait net kar (TL)	67.340.186	55.265.864
Çıkarılmış adi hisselerin ağırlıklı ortalama adedi	2.400.000.000	2.400.000.000
Hisse başına kazanç (Kr)	0.028	0.023

### 21. İlişkili taraf açıklamaları

Dönem sonları itibariyle ilişkili taraflardan alacaklar ve ilişkili taraflara borçlar bakiyeleri ile yıl içerisinde ilişkili taraflarla yapılan işlemlerin özeti aşağıda sunulmuştur:

i) 30 Eylül 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihleri itibariyle ilişkili taraflardan alacak ve borçlar:

İlişkili taraflardan alacaklar	30 Eylül 2013	31 Aralık 2012
Ram Dış Ticaret A.Ş. (1) (*)	26.157.502	23.141.922
Otokar Europe SAS (3)	4.584.570	608.470
Aygaz A.Ş. (1)	173.675	-
Ford Otosan A.Ş. (2)	114.178	23.950
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. (1)	363	283.023
Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. (1)	-	492.700
<b>Toplam</b>	<b>31.030.288</b>	<b>24.550.065</b>

(\*) Yurtdışı satışların bir kısmı Ram Dış Ticaret A.Ş. aracılığı ile ihrac kayıtlı olarak gerçekleştirilmekte olup, bu işlemlerden doğan ticari alacaklardan oluşmaktadır.

(1) Şirket ortakları tarafından kontrol edilen / müşterek yönetime tabi şirketler

(2) Şirket ortağı

(3) Şirket bağlı ortaklığı



## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 21. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

İlişkili taraflara borçlar	30 Eylül 2013	31 Aralık 2012
Ram Dış Ticaret A.Ş. (1)	3.047.601	2.471.861
Zer Merkezi Hizmetler A.Ş. (1)	952.166	1.583.589
Opet Fuchs Madeni Yağ A.Ş. (1)	307.844	154.030
Akpa Dayanıklı Tük.Paz. A.Ş. (1)	285.510	494.223
Setur Servis Turistik A.Ş. (1)	191.303	904.628
Koç Holding A.Ş. (2)	158.490	49.343
Ram Sigorta Aracılık Hz. A.Ş. (1)	154.268	483.269
Koçtaş Yapı Marketleri A.Ş. (1)	150.501	221.594
KoçSistem Bilgi ve İletişim Hizm. A.Ş. (1)	91.869	1.588.261
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. (1)	13.516	195.013
Arçelik A.Ş. (1)	2.003	243.629
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	869	54.823
Ark İnşaat A.Ş. (1)	-	442.799
Bilkom A.Ş. (1)	-	1.463
Ford Otosan A.Ş. (2)	-	179
Divan Turizm İşletmeleri A.Ş. (1)	-	66.805
Promena Elektronik Ticaret A.Ş. (1)	-	33.406
<b>Toplam</b>	<b>5.355.940</b>	<b>8.988.915</b>

ii) 30 Eylül 2013 ve 30 Eylül 2012 tarihlerinde sona eren dönemlerde ilişkili taraflardan yapılan önemli alımlar ve ilişkili taraflara yapılan önemli satışlar:

Ürün ve hizmet satışları	1 Ocak - 30 Eylül 2013	1 Temmuz - 30 Eylül 2013	1 Ocak - 30 Eylül 2012	1 Temmuz - 30 Eylül 2012
Ram Dış (1) (*)	122.104.995	34.103.308	135.299.391	31.282.412
Otokar Europe SAS (3)	6.573.140	4.237.039	332.593	14.654
Türk Traktör (1)	5.629.501	2.358.938	5.356.107	1.821.878
Aygaz (1)	284.560	167.395	246.198	16.198
Otokoç (1)	128.000	128.000	-	-
Arçelik (1)	122.850	-	-	-
Ford (2)	461	268	1.812	381
RMK Marine (1)	257	257	-	-
Zer (1)	-	-	1.145.751	441.468
<b>Toplam</b>	<b>134.843.764</b>	<b>40.995.205</b>	<b>142.381.852</b>	<b>33.576.991</b>

(\*) Ram Dış Ticaret'e yapılan satışlar ilişkili olmayan üçüncü taraflar için yapılan ihraç kayıtlı satışlardan oluşmaktadır.

- (1) Şirket ortakları tarafından kontrol edilen / müşterek yönetime tabi şirketler
- (2) Şirket ortağı
- (3) Şirket bağlı ortaklığı

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 21. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

Sabit kıymet alımları	1 Ocak - 30 Eylül 2013	1 Temmuz - 30 Eylül 2013	1 Ocak - 30 Eylül 2012	1 Temmuz - 30 Eylül 2012
Koç Sistem (1)	1.643.054	856.090	1.477.119	816.162
Ark İnşaat (1)	630.663	192.159	3.757.765	614.465
Otokoç (1)	172.282	-	39.789	-
Koçtaş (1)	83.993	16.906	4.640	4.640
Zer (1)	36.801	1.248	56.379	865
Arçelik (1)	6.695	1.131	26.611	4.488
<b>Toplam</b>	<b>2.573.488</b>	<b>1.067.534</b>	<b>5.362.303</b>	<b>1.440.620</b>

Stok alımları	1 Ocak - 30 Eylül 2013	1 Temmuz - 30 Eylül 2013	1 Ocak - 30 Eylül 2012	1 Temmuz - 30 Eylül 2012
Zer (1)	10.734.402	4.574.067	6.561.044	2.013.919
Ram Dış (1)	6.077.319	2.614.019	5.182.089	2.181.762
Akpa (1)	3.071.130	926.592	2.141.412	647.242
Opet Fuchs (1)	1.287.686	434.873	443.996	212.822
Opet (1)	1.242.626	439.385	591.081	219.575
Koçtaş (1)	995.494	399.511	681.253	239.137
Türk Traktör (1)	446.160	194.998	679.412	142.953
Arçelik (1)	7.934	2.647	790	584
Ford (2)	-	-	240	152
<b>Toplam</b>	<b>23.862.751</b>	<b>9.586.092</b>	<b>16.281.317</b>	<b>5.658.146</b>

Hizmet alımları	1 Ocak - 30 Eylül 2013	1 Temmuz - 30 Eylül 2013	1 Ocak - 30 Eylül 2012	1 Temmuz - 30 Eylül 2012
Ram Dış (1)	6.316.334	576.222	4.579.670	1.290.592
Setur Servis (1)	4.210.337	1.263.419	2.507.587	406.005
Eltek Elektrik Enerji İth.lhr.Top.Tic.A.Ş.(1)	2.259.143	1.456.189	-	-
Otokar Europe SAS (3)	1.626.803	977.254	835.943	209.504
Otokoç (1)	1.033.098	415.773	866.338	229.175
Koç Holding A.Ş.(2)	903.625	134.786	948.917	331.417
KoçSistem (1)	588.386	413.810	529.218	166.664
Yapı Kredi Kül. ve Sanat Yay. Tic.San. A.Ş. (1)	215.000	-	-	-
Koç Üniversitesi (1)	155.691	100.000	51.571	12.044
Divan Turizm (1)	84.994	71.753	7.131	505
Setair Hava Taş. ve Hizm. A.Ş.(1)	71.745	29.754	37.162	12.612
Ram Sigorta (1) (*)	51.706	-	33.887	1.886
Promena (1)	46.022	19.375	111.042	64.270
Rahmi Koç Vakfı Müzesi (1)	11.063	6.552	694	-
Vehbi Koç Vakfı Amerikan Hastanesi (1)	768	-	-	-
Tüpraş-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.(1)	92	92	-	-
Bilkom A.Ş.(1)	-	-	1.152	-
Yapı Kredi Sigorta A.Ş.(1)	-	-	17.146	-
<b>Toplam</b>	<b>17.574.807</b>	<b>5.464.979</b>	<b>10.527.458</b>	<b>2.724.674</b>

(\*) Sigorta acentesi olarak faaliyet gösteren Ram Sigorta Aracılık Hizmetleri A.S aracılığı ile sigorta şirketleri ile imzalanan poliçeler kapsamında, 30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap döneminde ödenen ve tahakkuk eden prim tutarını içermektedir.

- (1) Şirket ortakları tarafından kontrol edilen / müşterek yönetime tabi şirketler  
(2) Şirket ortağı  
(3) Şirket bağlı ortaklığı

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 21. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

<b>Banka mevduat hesapları</b>	<b>30 Eylül 2013</b>	<b>31 Aralık 2012</b>
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1) - Vadesiz mevduatlar	<b>628.700</b>	903.749
<b>Toplam</b>	<b>628.700</b>	903.749

<b>Tahsildeki çek ve senetler</b>	<b>30 Eylül 2013</b>	<b>31 Aralık 2012</b>
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	<b>24.906.051</b>	37.314.908
<b>Toplam</b>	<b>24.906.051</b>	37.314.908

<b>Krediler</b>	<b>30 Eylül 2013</b>	<b>31 Aralık 2012</b>
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	<b>41.349.624</b>	2.025.916
<b>Toplam</b>	<b>41.349.624</b>	2.025.916

(1) Şirket ortakları tarafından kontrol edilen / müşterek yönetime tabi şirketler

### 30 Eylül tarihlerinde sona eren yıllara ilişkili taraflar ile ilgili esas faaliyetlerden diğer gelir ve giderleri:

<b>Ticari alacak ve borçlardan doğan kur farkı gelirleri</b>	<b>1 Ocak - 30 Eylül 2013</b>	<b>1 Temmuz - 30 Eylül 2013</b>	<b>1 Ocak - 30 Eylül 2012</b>	<b>1 Temmuz - 30 Eylül 2012</b>
Ram Dış (1)	<b>2.348.536</b>	<b>1.818.041</b>	9.280.777	93.336
Otokar Europe SAS (3)	<b>119.214</b>	<b>119.214</b>	6.756	-
Diğer (1)	<b>389</b>	<b>(2)</b>	1.893	1.536
<b>Toplam</b>	<b>2.468.139</b>	<b>1.937.253</b>	9.289.426	94.872

<b>Ticari alacak ve borçlardan doğan kur farkı giderleri</b>	<b>1 Ocak - 30 Eylül 2013</b>	<b>1 Temmuz - 30 Eylül 2013</b>	<b>1 Ocak - 30 Eylül 2012</b>	<b>1 Temmuz - 30 Eylül 2012</b>
Ram Dış (1)	<b>1.063.173</b>	<b>750.092</b>	5.333.109	364.539
Diğer (1)	<b>11.983</b>	<b>5.756</b>	1.602	161
<b>Toplam</b>	<b>1.075.156</b>	<b>755.848</b>	5.334.711	364.700

(1) Şirket ortakları tarafından kontrol edilen / müşterek yönetime tabi şirketler

(3) Şirket bağlı ortaklığı

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 21. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

Forward giderleri	1 Ocak - 30 Eylül 2013	1 Temmuz - 30 Eylül 2013	1 Ocak - 30 Eylül 2012	1 Temmuz - 30 Eylül 2012
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	-	-	(21.000)	-
<b>Toplam</b>	-	-	(21.000)	-

### 30 Eylül tarihlerinde sona eren yıllara ilişkili taraflar ile ilgili finansman gelir ve giderleri:

Faiz gelirleri	1 Ocak - 30 Eylül 2013	1 Temmuz - 30 Eylül 2013	1 Ocak - 30 Eylül 2012	1 Temmuz - 30 Eylül 2012
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	251.077	196.505	242.164	91.019
<b>Toplam</b>	251.077	196.505	242.164	91.019

Faiz giderleri	1 Ocak - 30 Eylül 2013	1 Temmuz - 30 Eylül 2013	1 Ocak - 30 Eylül 2012	1 Temmuz - 30 Eylül 2012
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	585.552	319.246	12.543	12.533
<b>Toplam</b>	585.552	319.246	12.543	12.533

Kur farkı gelirleri	1 Ocak - 30 Eylül 2013	1 Temmuz - 30 Eylül 2013	1 Ocak - 30 Eylül 2012	1 Temmuz - 30 Eylül 2012
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	506.929	228.646	322.356	66.441
<b>Toplam</b>	506.929	228.646	322.356	66.441

Kur farkı giderleri	1 Ocak - 30 Eylül 2013	1 Temmuz - 30 Eylül 2013	1 Ocak - 30 Eylül 2012	1 Temmuz - 30 Eylül 2012
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	3.808.010	3.427.011	1.408.867	182.249
<b>Toplam</b>	3.808.010	3.427.011	1.408.867	182.249

(1) Şirket ortakları tarafından kontrol edilen / müşterek yönetime tabi şirketler

### Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar

30 Eylül 2013 tarihinde sona eren hesap döneminde, şirketin yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcılarında oluşan üst düzey yöneticilerine sağladığı faydalar toplamı 3.213.251 TL'dir (30 Eylül 2012 – 2.455.673 TL).

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

### 30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

#### 22. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi

##### Döviz pozisyonu tablosu ve ilgili duyarlılık analizi

Şirket'in yabancı şirketlerle ticari faaliyetlerde bulunması sebebiyle döviz cinsinden borçlu veya alacaklı bulunulan meblağların Türk Lirası'na çevrilmesinden dolayı kur değişimlerinden doğan döviz kuru riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu döviz kuru riski, döviz pozisyonunun analiz edilmesi ile takip edilmekte ve sınırlandırılmaktadır. Şirket, ileride oluşacak ticari işlemler ve kayda alınan aktif ve pasiflerden ötürü ortaya çıkan kur riskini yönetmek için, döviz sepetini mümkün olduğunca çeşitlendirmeye yönelik bir politika izlemektedir.

Şirket tarafından tutulan yabancı para varlıklarının ve borçların kayıtlı tutarları yabancı para cinslerine göre aşağıdaki gibidir:

Döviz pozisyonu tablosu				
30 Eylül 2013				
	TL karşılığı (fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	EURO	İngiliz Sterlini
1. Ticari alacaklar	290.227.166	6.136.393	101.031.320	21.440
2a. Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	74.068.652	31.687.559	3.489.561	5.850
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
3. Diğer	-	-	-	-
<b>4. Dönen varlıklar (1+2+3)</b>	<b>364.295.818</b>	<b>37.823.952</b>	<b>104.520.882</b>	<b>27.290</b>
5. Ticari alacaklar	143.654.111	-	52.268.269	-
6a. Parasal finansal varlıklar	82.284.346	40.450.470	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
7. Diğer	-	-	-	-
<b>8. Duran varlıklar (5+6+7)</b>	<b>225.938.457</b>	<b>40.450.470</b>	<b>52.268.269</b>	-
<b>9. Toplam varlıklar (4+8)</b>	<b>590.234.275</b>	<b>78.274.422</b>	<b>156.789.151</b>	<b>27.290</b>
10. Ticari borçlar	(36.721.494)	(6.318.409)	(6.695.722)	(1.673.370)
11. Finansal yükümlülükler	(27.484.000)	-	(10.000.000)	-
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	(345.904.093)	(168.647.221)	(1.034.026)	-
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	(30.463.043)	-	(11.083.919)	-
<b>13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)</b>	<b>(440.572.630)</b>	<b>(174.965.630)</b>	<b>(28.813.667)</b>	<b>(1.673.370)</b>
14. Ticari borçlar	-	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	(41.349.623)	-	(15.044.980)	-
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	(48.874.707)	-	(17.782.967)	-
<b>17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)</b>	<b>(90.224.330)</b>	-	<b>(32.827.947)</b>	-
<b>18. Toplam yükümlülükler (13+17)</b>	<b>(530.796.960)</b>	<b>(174.965.630)</b>	<b>(61.641.614)</b>	<b>(1.673.370)</b>
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık/(yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	(54.443.419)	101.590.100	(95.000.000)	-
19a. Hedge edilen toplam varlık tutarı	206.654.581	101.590.100	-	-
19b. Hedge edilen toplam yükümlülük tutarı	(261.098.000)	-	(95.000.000)	-
<b>20. Net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (9+18+19)</b>	<b>4.993.896</b>	<b>4.898.892</b>	<b>147.537</b>	<b>(1.646.080)</b>
<b>21. Parasal kalemler net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)</b>	<b>138.775.065</b>	<b>(96.691.208)</b>	<b>124.014.423</b>	<b>(1.646.080)</b>
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	(54.443.419)	101.590.100	(95.000.000)	-
23. İhracat (30.09.2013 itibarıyla)	147.016.767	45.442.118	24.296.249	1.227.752
24. İthalat (30.09.2013 itibarıyla)	314.286.874	70.285.892	69.070.917	5.205.829

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 22. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Döviz pozisyonu tablosu				
31 Aralık 2012				
	TL karşılığı (fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	EURO	İngiliz Sterlini
1. Ticari alacaklar	158.793.258	3.871.728	64.121.523	382.100
2a. Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	139.389.423	71.086.883	5.339.886	39.060
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
3. Diğer	-	-	-	-
<b>4. Dönen varlıklar (1+2+3)</b>	<b>298.182.681</b>	<b>74.958.611</b>	<b>69.461.409</b>	<b>421.160</b>
5. Ticari alacaklar	59.397.503	-	25.257.262	-
6a. Parasal finansal varlıklar	61.325.046	34.402.023	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
7. Diğer	-	-	-	-
<b>8. Duran varlıklar (5+6+7)</b>	<b>120.722.549</b>	<b>34.402.023</b>	<b>25.257.262</b>	-
<b>9. Toplam varlıklar (4+8)</b>	<b>418.905.230</b>	<b>109.360.634</b>	<b>94.718.671</b>	<b>421.160</b>
10. Ticari borçlar	(23.416.262)	(2.241.797)	(7.608.276)	(532.134)
11. Finansal yükümlülükler	-	-	-	-
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	(331.799.032)	(185.715.363)	(138.031)	(145.680)
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	(1.293.435)	-	(550.000)	-
<b>13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)</b>	<b>(356.508.729)</b>	<b>(187.957.160)</b>	<b>(8.296.307)</b>	<b>(677.814)</b>
14. Ticari borçlar	-	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	-	-	-	-
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	(5.644.080)	-	(2.400.000)	-
<b>17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)</b>	<b>(5.644.080)</b>	-	<b>(2.400.000)</b>	-
<b>18. Toplam yükümlülükler (13+17)</b>	<b>(362.152.809)</b>	<b>(187.957.160)</b>	<b>(10.696.307)</b>	<b>(677.814)</b>
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık/(yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	(62.253.705)	74.575.000	(83.000.000)	-
19a. Hedge edilen toplam varlık tutarı	150.763.395	84.575.000	-	-
19b. Hedge edilen toplam yükümlülük tutarı	(213.017.100)	(10.000.000)	(83.000.000)	-
<b>20. Net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (9+18+19)</b>	<b>(5.501.284)</b>	<b>(4.021.526)</b>	<b>1.022.364</b>	<b>(256.654)</b>
<b>21. Parasal kalemler net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)</b>	<b>63.689.936</b>	<b>(78.596.526)</b>	<b>86.972.364</b>	<b>(256.654)</b>
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	(62.253.705)	74.575.000	(83.000.000)	-
23. İhracat (30.09.2012 itibarıyla)	152.150.988	60.982.488	18.954.696	979.719
24. İthalat (30.09.2012 itibarıyla)	254.610.698	64.284.060	56.317.255	3.409.612

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 22. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

30 Eylül 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihleri itibarıyla Şirket'in vergi öncesi karının diğer değişkenler sabit tutulduğunda, ABD Doları, Euro ve İngiliz Sterlini'ndeki %10 değişiklik karşısındaki duyarlılık analizi aşağıdaki gibidir :

Döviz kuru duyarlılık analizi tablosu		
30 Eylül 2013		
	Kar/zarar	Kar/zarar
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
<i>ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>		
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	996.533	(996.533)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- <b>ABD Doları net etki (1+2)</b>	996.533	(996.533)
<i>Euro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>		
4- Euro net varlık/yükümlülüğü	40.549	(40.549)
5- Euro riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- <b>Euro net etki (4+5)</b>	40.549	(40.549)
<i>İngiliz Sterlini'nin TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>		
7- İngiliz Sterlini net varlık/yükümlülüğü	(537.692)	537.692
8- İngiliz Sterlini riskinden korunan kısım (-)	-	-
9- <b>İngiliz Sterlini varlıkları net etki (7+8)</b>	(537.692)	537.692
<b>Toplam (3+6+9)</b>	499.390	(499.390)

Döviz kuru duyarlılık analizi tablosu		
31 Aralık 2012		
	Vergi öncesi kar	Vergi öncesi kar
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
<i>ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>		
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(716.877)	716.877
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- <b>ABD Doları net etki (1+2)</b>	(716.877)	716.877
<i>Euro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>		
4- Euro net varlık/yükümlülüğü	240.429	(240.429)
5- Euro riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- <b>Euro net etki (4+5)</b>	240.429	(240.429)
<i>İngiliz Sterlini'nin TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>		
7- İngiliz Sterlini net varlık/yükümlülüğü	(73.680)	73.680
8- İngiliz Sterlini riskinden korunan kısım (-)	-	-
9- <b>İngiliz Sterlini varlıkları net etki (7+8)</b>	(73.680)	73.680
<b>Toplam (3+6+9)</b>	(550.128)	550.128

## Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

**30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)**  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 23. Finansal araçlar

Aktif piyasalarda ticareti yapılmayan finansal araçların gerçeğe uygun değeri, değerlendirme tekniklerinin kullanılması yoluyla belirlenir. Belirleme teknikleri, en az şirketin özel tahminleri kadar güvenilir ve mevcut olduğu durumlarda gözlenebilir piyasa verilerinin maksimum düzeyde kullanımını sağlar. Eğer bir finansal aracın gerçeğe uygun değeri açısından gereken tüm girdiler gözlenebilir durumdaysa, bu araç seviye 2 kapsamındadır. Gerçeğe uygun değer hesaplamalarının, aşağıdaki hesaplama hiyerarşisinde belirtilen aşamalar baz alınarak açıklanmasını gerektirmektedir:

- Belirli varlıklar ve yükümlülükler için, aktif piyasalardaki kote edilmiş fiyatlar (düzeltme yapılmamış) (Seviye 1),
- Aşama 1 içinde yer alan kote edilmiş fiyatlardan başka, varlık ve yükümlülükler için, ya direk (fiyat olarak) ya da dolaylı (fiyatlardan türetilerek) gözlenebilir girdiler (Seviye 2),
- Gözlenebilir bir piyasa datası baz alınarak belirlenemeyen varlık ve yükümlülükler için girdiler (gözlenemeyen girdiler) (Seviye 3).

Aşağıdaki tablo, Şirket'in 30 Eylül 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihlerindeki gerçeğe uygun değeri ile ölçülmüş yükümlülüklerini göstermektedir:

<b>Yükümlülükler</b>	<b>Seviye 1</b>	<b>Seviye 2</b>	<b>Seviye 3</b>	<b>Toplam</b>
<b>30 Eylül 2013</b>				
Türev finansal araçlar	-	<b>2.812.818</b>	-	<b>2.812.818</b>
<b>Toplam</b>	-	<b>2.812.818</b>	-	<b>2.812.818</b>
<b>31 Aralık 2012</b>				
Türev finansal araçlar	-	2.193.011	-	2.193.011
<b>Toplam</b>	-	2.193.011	-	2.193.011

Rayıç bedel, bir finansal enstrümanın zorunlu bir satış veya tasfiye işlemi dışında gönüllü taraflar arasındaki bir cari işlemde el değiştirebileceği tutar olup, eğer varsa, oluşan bir piyasa fiyatı ile en iyi şekilde belirlenir.

Finansal enstrümanların tahmini rayıç bedelleri, Şirket tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme metodları kullanılarak tespit edilmiştir. Rayıç bedel tahmininde ve piyasa verilerinin yorumlanmasında tahminler kullanılır. Buna göre, burada sunulan tahminler, Şirket'in bir güncel piyasa işleminde elde edebileceği tutarları göstermeyebilir.

Şirket, finansal araçların kayıtlı değerlerinin makul değerlerini yansıttığını düşünmektedir.

Finansal varlıklar -- Finansal aktiflerin, kısa vadeli olmaları ve kredi kaybının önemsenmeyecek ölçüde olmasından dolayı, rayıç değerlerin taşınan değerlerine yakın olduğu kabul edilir.

Finansal yükümlülükler -- Ticari borçların ve diğer parasal yükümlülüklerin, kısa vadeli olmasından dolayı, rayıç değerlerin taşınan değerlerine yakın olduğu kabul edilir. Uzun vadeli sabit faizli banka kredilerinin, bilanço tarihi itibarıyla geçerli olan sabit faiz oranı ile değerlendirildiğinde, rayıç değerinin taşınan değere yakın olduğu görülmüştür. Kısa vadeli kredilerinin ise vadelerinin kısa olması nedeniyle taşınan değerlerinin rayıç değeri yansıttığı varsayılmaktadır.



**Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi**

**30 Eylül 2013 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)**  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

**24. Bilanço tarihinden sonraki olaylar**

Bilanço tarihinden sonra mali tabloları etkileyen önemli bir husus bulunmamaktadır.

**25. Finansal tabloların önemli ölçüde etkileyen ya da finansal tabloların açık, yorumlanabilir ve anlaşılabilir olması açısından açıklanması gereken diğer hususlar**

Finansal tabloları önemli ölçüde etkileyen yada finansal tabloların açık, yorumlanabilir ve anlaşılabilir olması açısından açıklanması gerekli başka bir husus bulunmamaktadır.